

AREGCEL

Ára 24 fillér

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VIII. KER., ROKK SZILARD-UTCA 19

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
TELEFONJAI: JOZS. 445-36, JOZS. 334-42

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 3 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 120 lira, 2 francia frank

TELEFONOK VÁSÁRNAP DELUTANTÓL
REGGELIG: JOZSEF 300-30, JOZSEF 310-14

VII. évfolyam

Budapest, 1928 február 6

6. szám

Tragikus jelenetek az öngyilkos Nádas Lipótné temetésén, amelyen férje két detektív kíséretében jelent meg

Hatvany Lajos idegei fölmondták a szolgálatot, önbizalma fölmozsolódott, a vasárnapot nyugtalanul töltötte cellájában

Vasárnapra készült el Vass József miniszter öregségi és rokkantsági javaslata,

amely harmadfélmillió ember sorsáról dönt és elrendeli a magánalkalmazottak kötelező nyugdíjbiztosítását

A nyugdíjárulékot a munkaadók és az alkalmazottak közösen viselik és a nyugdíj nagyságát a befizetett járulékok és az eltöltött szolgálati idő alapján állapítják meg

A magánalkalmazottak özvegyei és árvái számára életjáradékot és nevelési pótlékot biztosít

(A Reggel tudósítójától.) Vass népjóléti miniszternél vasárnap délelőtt nagyfontosságú üggyel volt, amelyen az öregségi és rokkantsági biztosításról szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Ez a javaslat

egy millióhatszáz ezer magánalkalmazott sorsáról gondoskodik, vagyis, a családtagok becsületára, harmadfélmillió embert a legközelebből érdekel.

Az értekezleten Vass miniszteren kívül részt vett Dr. Imre államtitkár, Papp Géza helyettes államtitkár, Horváth István, a Munkásbiztosító alelnöke, Kovrik Béla és Frisch Ferenc egyetemi magántanárok, Lengyel Ernő miniszteri tanácsos, a népjóléti minisztérium érdekelte osztályfőnökei és az Országos Munkásbiztosító Intézet delegáltjai, valamint Fitz Árpád, a javaslat kisméretű parlamenti előadója. A Reggel 9 órától délután 3 óráig tartó tanácskozás után beavatott helyen a következőket mondották A Reggel munkatársának:

— A népjóléti miniszter törvényjavaslata népjóléti és szociális szempontból óriási jelentőségű, mert

a magánalkalmazottak öregségi és rokkantsági nyugdíján kívül a magánintézmények özvegyeinek és árváinak sorsáról is gondoskodik.

A vasárnapi értekezleten ugyyszólván teljesen befejeződött a törvénytervezet tárgyalása, a javaslat szerdán nyomdába kerül, a népjóléti miniszter

a jövő heti minisztertanácson bemutatja és február közepén, még a költségvetés előtt, beterjeszti a képviselőháznak.

A népjóléti miniszter és Dr. Imre államtitkár utasítására Kovrik Béla készítette el a törvénytervezetet, amely

180 szakaszból áll

és a mezőgazdasági magánalkalmazottak kivételével az összes magánalkalmazottak öregségi és rokkantsági nyugdíját megállapítja.

A mezőgazdasági alkalmazottak biztosításáról még ebben az esztendőben a földművelési miniszter készít külön törvényjavaslatot.

A népjóléti miniszter javaslata a magánalkalmazottak biztosítását kötelezővé teszi és a biztosítási intézményt az új Országos Munkásbiztosító halálskörébe rendeli. Erre azért van szükség, hogy a törvény végrehajtása ne jelenten nagyobb költséget és nagy személyzetet igénylő adminisztrációt. A törvényjavaslat szerint a kötelező nyugdíjbiztosítás terhére a munkaadók és alkalmazottak közösen fogadják viselni. A nyugdíj nagyságát különböző kategóriák szerint fogadják megállapítani.

nem az öregségi és rokkantsági miatt kevesebb veszít magánalkalmazott legutolsó javadalmazása alapján, hanem abból a szempontból mérlegelve a kérdést, hogy a magánalkalmazott mennyi járulékot fizetett és mennyi ideig állott alkalmazásban.

A munkaadók és alkalmazottak által fizetendő biztosítási illeték mértékét még nem állapította meg a népjóléti miniszter, ez az összeg azonban kétszázalékos mértékű lesz. A nyugdíj nagysága általában nem üti meg az állami alkalmazottak nyugdíjának mértékét.

Engedjék szabadon...

Hatvany Lajos ügyéről már sokat írtak itthon, fájdalom, még többet külföldön. Előttünk a magyar lapvélemények és elmefuttatások, a német, francia, svájci és utódállamok sajtóközleményei. Embert, igaz hangot a nagy paksamétában bizony keveset találtunk. Mi elég elfogulatlanoknak érezzük magunkat arra, hogy elmondjuk őszintén, ami a szívünkön fekszik. A holdogtalan bárót sohasem tartottuk közéleti tényezőnek; egyéniségének infantilis csapongását nem szenvedhettük; politikai szereplését kezdetül aggodalmasan, közönnnyel vagy éppen brutális bírálattal kísértük. Szereplésében rokonszenves vagy tiszteletreméltó egyedül az irodalom iránt való olthatatlan szenvedélye volt és e szerep, amely sokáig reménytelennek látszott, sodorta családi tradícióitól oly idegen utakra. Egy kis, de valóban zseniális írói csoporton kívül, a magyar irodalom és újságírás fanyar bizalmatlansággal fogadta a lipótvárosi milliómost, akit inkább, enyhén szólva, mecenásnak, mint költőnek, kritikusként, esztétikusként tekintett. Lehet, hogy e mellőzöttség érzete, megsebzett hűség, a dilletantizmus vádjával való leszámolás késztette arra a végzetes lépésre, hogy a háború végefelé napilapot vásároljon. Egy holdkóros ember, aki felhőkarcólót épített magának, hogy a tetőzetén sétálhasson. Hatvany Lajosból a nemzet idegbeteg korszakának idegbajos redaktora lett. Tagadom, hogy akár Október előtt, akár Október után hatása lett volna a közvéleményre. A nagyközönség csak annak hisz, akinek hite van; csak arra hallgat, aki meggyőződésből beszél; csak abban bízik, akinek töprengését, nyugtalanságát, reményt összeforruva látja publicisztikai munkájának érzelmvilágával. Hatvany Lajos politikáját nem a hite, meggyőződése, töprengése, reménye irányította, hanem igen rossz idegzete, rémlátó fantáziája és ki nem elégült irodalmi becsvágya. Károlyihoz a Vázsonyi elleni hisztérikus toporzékolása sodorta és a Nemzeti Tanácsához valamely hóbortos exaltáció, mit tudom én, hogy szegény Adyt az Akadémia elnökévé, Karintyht a bankjegynyomda igazgatójává, Kosztolányi Dezsőt auranai perjelnek választák. Ő, tekintetese törvényszerű, és a rendkívül kulturált örökös segédtanár, ez a beteg virágok illatától kótyagos grafomániás széplelek a forradalmi idők legijesztebb pillanataiban sem volt Mirabeau, aki Lamartine szerint a Grachusok porából született és a harmadik rendhez csatlakozott. Hiába, nincs szerepe a forradalomban, sem a bécsi emigrációban, legfőkébb, mint népség és katonaság a színpadon, vagy egy talmi Orleans hercege, akivel végül is azért ölelkezett néhány toporgonyos saucselotte, hogy kiemelje kővér erszényét a zsebéből. Mi történt tehát? Egy kétségtelenül művelt, nem is rossz szándékú, megőrlt idegzeit, tehetős és passzionátus szépíró érdemtelenül politikai mártírrá avatott a Törvénytanács elképesztő ítélete. Kérdünk minden hazafit, politikait, világnézeti, osztály- és felekezeti különbség nélkül, kérdjük: szüksége van egy mártírországnak arra, hogy oktanul politikai mártírokat tenyesszen ki? Hasznos ez, célszerű, az ország érdekében való? Hiszen láthatták bírái is, hogy nem Socrates, nem Galilei, nem Danton és nem Zola, aki előttük nyoszoróg. Ne bántsák Hatvany Archimedes köreit! Önképzőkörreik. Engedjék szabadon! Ilyen ártalmatlan, ábrándos forradalmár nem börtönbe, vitrinbe való.

két, életjáradék szempontjából azonban jelenleg a fontosságú lesz. Részletesen foglalkozik a törvényjavaslat a magánalkalmazottak özvegyeinek és árvaiknak sorsával és a magánalkalmazott elhalálozása esetén a hátramaradt részére kegydíjat biztosít. A nyugdíj-járadékosok kifizetésére néhány esztendő múlva fog sor kerülni és ha csak a külföldi hasonló intézményeknél bevált hatévnyi igény-jogosultságot veszik alapul, akkor is

az addig befolyó járulékok összege rendkívüli lehetőséget nyújt a népjóléti minisz-

ternek különböző szociális alkotásokra.

Az eddigi tervek szerint

a nyugdíjégy valamennyi kategóriánál hat év múlva lép életbe.

Az átlagos fizetéseken jóval magasabb javadalmazásu magántisztviselők bizonyos esetekben nem esnek a kötelező biztosítás alá.

A javaslat még a parlament nyitni szándékos előtt telő alá kerül és a törvény 1929 január 1-én lép életbe.

Serédi hercegprimás március közepére hívja össze az első püspöki konferenciát, amely foglalkozik a papok politizálásának problémájával is

A hercegprimás a Szent István Társulat márciusi közgyűlésén fejté ki főpásztori programját. — Turi Béla lesz a primás oldalpüspöke

(A Reggel tudósítójától.) Serédi hercegprimás ma délelőtt érkezik Esztergomból Budapestre, ahol hosszabb időt fog egyfolytában tölteni, de első nyilvános szereplésére előreláthatóan csak március közepén kerül a sor. Ekkor lesz ugyanis a Szent István Társulat közgyűlése, amelyen felszólal és

részletes főpásztori programot ad.

Március közepe táján fogja összehívni a püspöki konferenciát is, amely célja nemcsak egyházi, hanem politikai körökben is nagy érdeklődéssel tekintenek. A püspöki karnak egyik tekintélyes tagja ugyanis közölte A Reggel-lel, hogy

az első püspöki konferencián, amelyen Serédi hercegprimás fog elnökölni, minden biznnyal szoba fog kerülni a papok politizálásának kérdése.

A kormányhoz közelálló helyről ugyan még ma is cáfolják azt a hírt, mintha a hercegprimás rövid időn belül érvényt kívánna szerezni azoknak a kánonoknak, amelyek a papok politizálását korlátozkozik, a helyzet

azonban ezzel szemben az, hogy Magyarországon kezdettől fogva a püspökökre volt bízva, hogy egyházmegyéjük papjaival szemben minő fölfogást öltöztetnek ebben a kérdésben tanúsítani. Egyházi körökben arra számítanak, hogy

a hercegprimás a márciusi püspöki konferencián bizonyos direktívákkal fog ezen a téren is szolgálni és igyekeznék fog a különböző fölfogásokat egységesíteni.

ami azonban korántsem jelenti azt, hogy a kánonoknak minden átmenet nélkül önjait záros határidőn belül érvényt szerezni.

A bíboros hercegprimás egyébként most segédpüspök nélkül végzi egyházi funkcióit, mert Kohl Medárd érkező betöltéséről még nem történt gondoskodás. A főszekesköptalan tagjai egy tudják, hogy

mint felszentelt püspök, Turi Béla lesz a primás oldalpüspöke.

Turi, aki most kanonok, ebben az esetben természetesen lemond képviseleti mandátumáról.

Csontos Gyula a gyöngyösi országuton fölborult egy hatvan lóerős Buick-kocsival és csak a csodával határos véletlen mentette meg

(A Reggel tudósítójától.) Könnyen végzetessé válható autóbaleszercseleltenség érte Csontos Gyulát, a Nemzeti és Magyar Színház kitűnő művészt szombaton délután a gyöngyösi országuton. Csontos Gyula nagybátyja, Csontos Géza földbirtokos temetésére utazott le Gyöngyösi, ahová Budapestől délelőtt 11 órakor indult el egy 60 lóerős nagy berelt Buick-kocsin. Az autó körülbelül 50–60 kilométeres sebességgel száguldott a sikos uton Gyöngyös

felé Horth községig minden incidens nélkül. A Horth–Gyöngyös-i utszakaszon azonban, amely rendkívül sikos, jeges és csuszós volt, az autó hirtelen elcsúszott.

teljes sebességgel nekiment egy 50 centiméter vastag fának, amelyet az út széléről a szoros értelmében leberetvelt

és irtózatoss rohanásban így megakasztva, becsfordult az árokba. Az autó a zuhanás következtében

darabokra törött

és roncsai közül egy Pestről érkező másik autó utasai szedték ki néhány perc múlva az eszméletlen Csontos Gyulát és soffőjét. A soffő össze-vissza tört és vágta magát az autó ücszölankjaival. Csontosnak azonban bámulatos módon külső sérülései nem voltak. Csontos és soffőjét a gyöngyösi mentők vették kezébe alá, majd Csontos, aki rosszulléte miatt a temetésen sem vehetett részt, egy másik berelt autóval visszahozták Budapestre. Bár nagy belső fájdalmak voltak, este hőiesen eljásztotta a „Trojka”-ban levő szerepét és a színház vasárnapi előadásán is résztvett. A vasárnap megkezdett orvosi vizsgálat még nem tudta megállapítani, hogy Csontos szenvedett-e különösebb belső sérüléseket, ma délelőtt a művész röntgenvizsgálatnak veti magát alá, ennek az eredményétől függ, hogy résztvehet-e továbbra is a Nemzeti és Magyar Színház előadásán.

Leleplezték a bíróság előtt egy gyilkost,

aki előre megírta naplójában, hogy örülne fogja tettetni magát

Newyork, február 5.

(A Reggel tudósítójának távirata.) Los Angelesben a 12 éves Marton Parker gyilkosának, Hickmannnak esküdtbírósági tárgyalásán szenzációs fordulat történt. A védők ugyanis következetesen beszámíthatatlannak ígyekeztek a vádlottat föltüntetni, de ma az ügyész

fölbolvasta a bíróság előtt a vádlott titkosírásu naplójának egy részét,

amelyben azt írja, hogy nincs ugyan semmi baja, de a meggyilkolt leány apja, a védők és a bírók előtt

nevetéssel és kiabálással az örülte fogja megjárni,

hogy azután beszámíthatatlannak minősítsék. Általános fölfogás szerint Hickmann aligha kerül el a halálos ítéletet.

Tartóztassák le, mert lelövi a fiamat az esküvőjén

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt izgatott hangulatban jelent meg

egy fővárosi nagykereskedő

a főkapitányság központi ügyeletén. Elmondta, hogy

fia, aki délben tartja esküvőjét, levelet kapott egy nőtől, aki azzal fenyegeti, hogy lelövi az esküvőn.

A megriadt apa följelentéséhez csatolta a nő fenyegető levelet is. A detektívek röviddel ezután előállították a veszedelmes szerelmet, aki egy óvatlan pillanatban a főkapitányság folyosóján

előállításra közben mérget vett be.

Gyorsan kihívták hozzá a mentőket akik gyomormosást alkalmaztak és az öngyilkos nő magához tért. Az öngyilkossági kísérlet után a nő továbbra is őrizetben tartották, mert úgy látszott, a mérgezési jelenetet csak azért csinálta, hogy így kiszabadulhasson a rendőrségtől és elmenessen az esküvőre. Az izgalmas előzmények után az esküvő zavartalanul folyt le.

MATCHLESS
MOTORKERÉKPÁROK
250, 500, 1000 cm³,
oldalkocsival raktáron
BÁRDI
Kossuth Lajos-u. 6

Opera butorcsarnok

VI. Andrásy-ut 29. sz. alatt megnyitja!

Csak 16 minőségű butorok a leggyorsabbtól a legdiszesebb kivitelig nagy választékban kaphatók. BUTORHITEL - osztály a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett áll a t. közönség rendelkezésére

HITEL:

értékpapírokra, autóra, zongorára, szőnyegre és egyéb kereskedelmi áruira

BANK ÉS ÁRUFOGALMIVAL
V. Nádor-utca 30. Telefon. 7. 108-84

1½ tonnás Overland-teherautó
kötött állapotban
eladó
Cím: Róck Szilárd-u. 11. — Autójavító

Reményi
hangfokozó gerendája
attól bármely hegedű sokkal szebb, erősebb, nemesebb hangot kap
Reményi
elsőrangú hegedűkészítő műterme VI. Király-utca 58
Quintilszta hárok

Irodahelyiséget keres
budapesti vállalat a város belterületén, 5 szobával (ket kisebb, egy nagyobb) földszint vagy első emeleten. Ajánlatok a bér megjelölésével „3 szobás iroda” jelleg alatt A Reggel kiadójához küldendők

JACKSON GIRLS

(Alfred Jackson személyes vezetésével)

a nagy világvárosi műsor keretében a

ROYAL ORFEUMBAN

Kezdete 8 órakor

Telefon: J. 421-68

Két detektív kísérte vasárnap felesége temetésére Nádas Lipótot, akiről kiderült, hogy három héttel ezelőtt feleségével együtt akart öngyilkosságot elkövetni

Apa és leánya egymást bátorítva, könnyek nélkül nézték a temetést, de bucsuzás után a leány a temető kapujában zokogva esett össze. „Nem akartalak soha bántani” — ezzel bucsuzott Nádas a sírnál feleségétől

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap dében 1 órakor szuronyos fogvő kísérté le a Markó-utcai fogház irodájában Nádas Lipót bankigazgatót, aki az ügyészségtől engedélyt kapott, hogy felesége temetésén két detektív fölügylete alatt résztvegyen. Az engedély szerint eredetileg a szabadságolás délután 2-től 4-ig tartott volna, később azonban a védő kérésére az ügyészség hozzájárult ahhoz, hogy az előzetes letartóztatásban lévő bankigazgató már 1 órakor elhagyhassa a fogházat és így

koporsója mellett, akit

a szörnyű idők ereje

elragadt, és meghalt, mert szíve nem tudta elviselni, hogy a férje szíve. A sors irtoztató megpróbáltatásait nem tudta elviselni, nem önmaga, de élettársa miatt.

Ez a nagy részvét, ami itt a temetésen nyilvánkozik, mutatja, hogy együtt érzünk azokkal, akik rázúdult az a szörnyű vész. Nádas Lipót, viseld férfias erővel a megpróbáltatásokat!

A megható gyászbeszéd alatt föl-fölballagzik egy-egy hangos zokogás. Vaddíven emberek, akiket talán csak a kíváncsiság, a sorozatos tragédia iránt való érdeklődés hozott ide, kiesnek az objektív néző szerepéből és sírva fakadnak. Nádas Tessza azt áll edesanyja koporsója mellett, tekintete állandóan edesatyján van és csak akkor mer egy-egy könnyet letörölni, amikor edesatyja nem látja. Aztán ezt sugja oda edesatyjának: „Ne sírj, én nem sírok.” És aztán már mind a kettő, szinte egymásból erőit merítve, egyetlen könny nélkül nézik a koporsót. Nemcsak a családtagoknak, de a gyászoló közönségnek is feltűnt, hogy Hevesi főrabbi a beszédében a leggyondosabban kerülte a legesekélyesebb célzást is arra, hogy

öngyilkosság történt, mert tudta, hogy Nádas Lipót előtt a család ezt eltitkolta. Elindul a menet a szertartási terem felé a nyitott sírhoz. Nádas Lipótnak évekkel ezelőtt elhunyt edesatyja mellé temetik. Nyolc férfi viszi a koporsót, jobboldalt az első Nádas Lipót, aki csak balkezevel emeli a terhet, jobbajával leányába karol. Mögöttük az elhunyt nővel, sógorai, sógornői és

a rokonok között elvegyülve, pár lépéssel Nádas mögött a két detektív.

Halljuk, amikor Nádas ezt kérdezi leányától: „Felöltöztették szegényt széken? Otthonról kapott mindenit?” — „Igen — feleli a leány —, azt az inget adtuk rá, amit ő maga horgolt.” Aztán ezt kérdezi az apa: „Edesanyám, tudja már, hogy szegény Olga meghalt?” — „Nem” — hangzik a felelet. Megáll a menet a sírgödörnél és a pap imája után leeresztik a koporsót. Nádas Lipót három szál piros szalával lép a sírhoz, ráhínt a koporsóra és hangosan ezeket mondja:

„Isten veled, drága! Én nem akartalak soha bántani! Isten veled, Olga!”

Nádas Tessza átöleli és megcsókolja edesapját, a megható pillanatokban körülvélik mindenki sír, csak ők ketten nem. Aztán visszafelé halad a menet. A temető kapujánál apának és leányának búcsút kell vennie egymástól. „Ne félj, apám, légy erős!” — ezekkel a szavakkal bucsúzik atyjától Nádas Tessza és még egy halavány, bátorító mosolyt is küld utána, amikor Nádas Lipót a két detektívvél felszáll az autóbába. De

ahabban a pillanathban, amikor az autó elindul, a leányból hangosan feltör a zokogás.

A családtagok körülveszik, csitítják, ezekkel a szavakkal: „Ne hagyj el magad! Hiszen eddig olyan erős voltál!” — „Nem bírom tovább!” — zokog föl a leány újra és erőltetül hangotlik egyik rokonának karjaiba...

Az első rendőrségi idézés után együtt akartak a halálba menni Nádas és felesége

Vasárnapra derült ki a Nádas-házaspár tragédiájának egyik eddig ismeretlen részlete. A családtagok vallomásából megállapította a rendőrség, hogy

három héttel ezelőtt, amikor Nádas Lipót az első rendőrségi idézést megkapta, feleségével együtt közös elhatározással öngyilkosok akartak lenni.

A 18 éves Nádas Tessza volt az, aki szüleinek írték fölfele, őket az öngyilkosságtól

riasztattotta. Megdöbbent és rémregénybe illő momentuma a tragédiának, hogy ezekben a napokban Nádas Tessza állandóan felelevenített, ésszerű nem mert lefelelni és az otthon eléje tett éleleket nem merle megenni, mert

attól tartott, hogy szülei kitartanak öngyilkossági tervük mellett és akarata ellenére őt is magukkal viszik a halálba.

Halász Imre

Hatvany Lajos hazajövele előtt hónapokkal reverzálást írt alá a bécsi követségen, éppugy, mint néhai Lovászy Márton, de választ sohasem kapott reá

Hatvanyt az ítélet teljesen megtörte, idegei fölmondták a szolgálatot, önbizalma fölmorzsolódott, a vasárnapot is nyugtalanul töltötte cellájában

(A Reggel tudósítójától.) Hatvany Lajos bárőről még ma sem tudja a magyar közönség, hogy

tulajdonképpen miért jött haza.

Ekinél a szavában bizott és micsoda elgondolások alapján szánta rá magát erre a sorsdöntő utazásra. A valóság az, hogy Hatvany utig hallgatott másra, mint saját érzéseire, leküzdhetetlenül erős homálygárra, amely a hozzá közelálló körében valósággal közmondásos volt. „Homálygalmi miniszter”-nek nevezték... Hatvany, bármire járt, mindenütt aziránt érdeklődött, hogy miképpen térhetne vissza hazájába s egy alkalommal

a berlini követségen azt is megkérdezte Kánya Kálmán követőtől: hogy szól az a reverzálás, amelyet néhány emigránsnal, hazaérkezésként előtt, aláírtak.

A követ nyomtatott blankitát tett eléje, amelyet Hatvany elolvasott, majd kijelentette, hogy ez

ő is hajlandó aláírni.

A reverzáláshoz azonban két bizonyítványt kellett mellékelni, amelyet Hatvany csak Bécs-

ben szerezhetett meg. Az egyik a lakbizonylat, a másik pedig a bécsi rendőrség bizonyítványa arról, hogy külföldi tartózkodása alatt semmiféle politikai mozgalomban nem vett részt. Több hétre telt, amíg a bécsi rendőrség lefolytatta a szükséges nyomozást és kiállította a bizonyítványt. Hatvany végül

1927 május 3-án a bécsi követségen három Nagynak átadta a reverzálást,

a két másik irattal együtt. Ennek a reverzálásnak szövege szövegszerűt meggyezik azokkal, amelyeket a többi hazatérő emigráns, többek között néhai Lovászy Márton írt alá. Az aláíró kötelezi magát arra, hogy otthon nem vesz részt politikai tevékenységben, nem szervezik politikai tevékenységét. A bécsi követségen kijelentették, hogy

a reverzálást eljuttatják a magyar külügyminisztériumhoz,

amelynek választát majd közlik. Hatvany azóta sokszor érdeklődött a bécsi követségen aziránt, hogy a külügyminisztériumban

Nádas Lipótot az irodájában várta védője, dr. Sándor László volt főkapitány, valamint az őrizetére kirendelt Köny és báró Bornemissza detektívek. A fogház előtt autótaxi várakozott, amely Nádas kísérelével együtt Király-utca 102. szám alatti lakására szállította. Leánya, Tessza ebédelt várta a bankigazgatót, aki azonban egy falatot sem evett. Két órákor Nádas felleltérhözött. Leányával, védőjével és a két detektívvél együtt 43 órákor érkezett autón a rákoskeresztúri temetőbe. Itt azt a kíváncsiságot fejezte ki a temetői alkalmazottak előtt, hogy emlékek föl a koporsó fölé, mert szeretné a holttestét megérinteni. A család számított erre és telefonon már előre értesítette a temetői irodát, hogy

a koporsót ne nyissák föl, mondiák azt, hogy már le van szegyezve. Nádas Lipót ugyanis ma sem tudja meg, hogy a felesége öngyilkos lett — a család ugy számolt be a halálesetről, hogy szívizomlédés okozta —, ezért kellett gondoskodni arról, hogy Nádas ne láthassa meg a hirtelenséggel összezuhanó holttestet.

amely mai idegállapotára egyenes halálssal lehetett volna rá, Nádas Lipót elrövedő szemmel perecként nézte a ravatalon az egyszerű deszkakoporsót. Pontban 3 órakor ment át a nagy szertartási terembe, ahová ekkor már csak a belső bejáraton lehetett bejutni. A hatalmas terem teljesen megtöltötte a gyászoló közönség, 1500 emberre tehető azoknak a száma, akik a haras-esős idő ellenére kijáratok pákoskeresztúrra, hogy a szívesen vett véget ért utolsó napot utjára kísérik. A gyászoló közönség között ott látni báró Born Frigyes, Köny Hugó kormánybiztánost, Nagy Andor főosztályvezetőt, a csodabegutott Nemzeti Pénzváltó Rt. igazgatóját és tisztviselői karát, — a hátsó padokban meghúzódva egy csoport szegényesen öltözött fejkendő aszony; a jötkényságáról közismert arisztokrata szegények, akiket állandóan támogatott. Délszaki növények, ezüst kandelaberek között, virágok, koszorúkkal borítva fekszik a koporsó, jobboldalán a gyászoló család nőtagjai, baloldalán a férfiak állnak. Utat engednek Nádas Lipótnak. Minden szem őt nézi. Magas, egyenes alakja csak akkor hajlik meg, amikor az egyik koszorúhoz lép, hogy a szolgálat egyenesre simítsa. Arca sápadt, szeméi mélyen nézik a koporsót, majd leányát, aki a másik oldalon áll, pár lépésre tőle. A 18 éves szép leány állandóan szemmel kíséri, tekintetével bátorítja, erősíti az edesapját. A körös gyászzenével kezdődött a szertartás, majd Hevesi Simon főrabbi lép a szószékre.

— Megrendült lélekkel állunk valamennyien a koporsó körül — kezdi gyászbeszédét a főrabbi — és sajogva fáj a szívünk a súlyos sorscsapástól, amely olyan fergeteg, amit mindannyian mint a legreményesebb érzés emberit ismerünk, akik a szíve tele volt mindig jószággal, fáradozott és áldozatot hozott érte.

ekinek gondolatvilága a közönséges földi érdekek légkörén túllát.

Aki mindenkor vallásos érzülettel vezetette járta az emberi kötelességteljesítés igaz útját. Megrendítő korunkban, amikor annyi csapás sújt le ránk, ime, itt kell állania hitvesének

Erős szájöblítés Odollal – frissé és üdévé teszi a leheletet.

hogyan fogadták reverzálását, de
mindmáig nem kapott választ.

Igy érlelődött meg benne az elhatározás, hogy most már mindenáron hazajön és bírái elé áll. Ebben a szándékában megerősítette, hogy Szabó László publicista és dr. Sebestyén Ernő ügyvéd szerint, akiket hazajöveteléről tanácskoztak, az ügye már elévült. Párisban tartózkodott, amikor

megkapta Szabó László sürgönyét, hogy jöjjön haza.

Ö azonnal vonatra ült és elindult hazafelé, anélkül, hogy szándékát bárkivel közölte volna. Saját szavai szerint azért, mert nem akart találkozni senkivel sem, aki a hazautazásról

esetleg lebeszélhette. Kijelentette, hogy még a börtön árán is budapesti lakos akar lenni.

A Törvény-tanács ítélete azonban mégis megdőbbsen: a kiszabott büntetés nagysága is, indokolása is, Hatvany teljesen megtört, idegeit felőrölték, önbizalmát fölmorzsolták, kedélyét elborították a fűtargyalás eseményei. Ejjel-nappal idegesen járkal cellájában. A vasárnapot is rendkívül nyugtalanul töltötte. Egyébként Hatvany

védői most készítették el és nyújtották be felfolyamodásukat a törvényszéknek a szabaddírbahelyezés kérdésében hozott végzése ellen.

A felfolyamodás sorsa fölött előreláthatóan nyolc-tíz napon belül dönt a tábla.

Apponyi Albert fia,

Apponyi György gróf bevonul az aktív politikába

A Szent Korona Szövetség alelnökévé választották és vagy képviselő vagy főispán lesz

(A Reggel tudósítójától.) Gróf Apponyi György, gróf Apponyi Albert fia, néhány nappal ezelőtt a Szent Korona Szövetség makói gyűlésén beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy a detronizációs törvényt revideálni kell és az ideiglenes állapotból meg kell találni az utat a végleges megoldás felé.

Apponyi György föltűnésteltető kijelentése új formában állította föl a legitimizmus régi követelését.

Az elhangzott beszéd nem egyéni akció volt, hanem a legitimizmus hívatalság felfogásának programszerű megnyilatkozása. A Szent Korona Szövetség ugyanis a múlt szerdán közgyűlést tartott és itt kimondották, hogy a jövőben aktívabb működést kezdenek a legiti-

mista propaganda érdekében. Ugyanezen a közgyűlésen

gróf Apponyi Györgyöt a Szent Korona Szövetség alelnökévé választották.

Apponyi tehát makói beszédét is már ebben a minőségben mondotta el. Apponyi György, különben a politikai életbe is be akar kapcsolódni, hír szerint

a legközelebb megüresedő választókerületben főispán lesz

és szobakerült az is, hogy esetleg vas megyei főispán lesz Tarányi Ferenc helyett. Ez a hír arra vezethető vissza, hogy Tarányi vissza akar vonulni az aktív szerepléstől és gróf Apponyi Györgynek Vas megyében vannak a birtokai.

Pangaloszt, a volt görög diktátort egy cirkálóra internálták, nehogy kiszabadítsa Kréta lázongó népe

Athén, február 5.

(A Reggel tudósítójának ládirata.) A kormányválságot még nem sikerült megoldani. Vasárnap Kalandarisz volt pénzügyminiszter kapott megbízást koalíciós kormány alakítására. Kréta szigetén nagy tiltakozás gyűlések voltak a szigorú adóbevételek miatt.

A hadügyminiszter torpedóhasználatot küldött Krétába, amely magával vitte a szigeten tartózkodó Pangaloszt volt görög diktátort,

nehogy a tüntető tömeg, akár a saját iniciál-

vájára, akár Pangaloszt athéni barátai biztatására kiszabadítsa. Pangaloszt egy cirkálóra fogták internálni.

Lónyay Károly gróft keresteti a törvényszék a honvédelmi miniszter megválasztása miatt

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap érdekes átirat érkezett a budapesti büntetőtörvényszéktől a rendőrfőkapitánysághoz. Az átiratban a törvényszék keresteti gróf Lónyay Károlyt volt honvédelmi minisztert, aki ellen büntető-eljárás indult, de mindeddig nem tudták megállapítani, hogy hol lakik. A gróf legutóbb

a Hungária-szálloda előtt inzultálta gróf Herbersteint, a bécsi Jockey Club igazgatóját.

A törvényszék most azért kutatja Lónyay gróf lakhelyét, mert — az átirat szerint — alaposan gyanúsítható azzal, hogy fölhatalomlásra üldözőndő rágalmozás vétségét követte el. A gróf ugyanis beadványt írt a főváros tanácsához és beadványában

Csáky Károly gróf honvédelmi miniszterről

hatalása gyakorlására vonatkozóan oly tényeket állított, amelyek valószínűleg esetében fogyni eljárást megindításra okot szolgáltatnak és közmegegyezésnek tennék ki. A törvényszék fölhívja a rendőrséget és az összes hatóságokat, hogy ha Lónyay Károly gróft bár-

hol megtalálják, értesítsék a törvényszéket, hogy az eljárást vele szemben megindíthassák. A gróf — akit tehát nem köröznék, csak kutatnak — személyi adatai a következők: Született Tolnában, 1886-ban, volt százados, 172 cm, magas, szeme kék, haja, szemöldöke szőke.

„Nem vagyunk hajlandók elismerni, hogy minden jó, minden okos dolog csak a miniszterektől ered!”

— mondotta Wolff Károly vasárnap Petrovác beszámolóján

(A Reggel tudósítójától.) Petrovác Gyula vasárnap délelőtt a vakok intézetének Hermina-utjában beszámológyűlést tartott.

— A keresztény gazdasági párt eddig a kormány-nyal együtt működött — mondotta Petrovác —, de az utóbbi időben egy tapasztalja, hogy

a kormány erősen balféle hallik.

Ebben nem vagyunk hajlandók követni, bár abszolút ellenzékek nem vagyunk. A jövő héten a parlamentben napirendre kerül a numerus clausus reviziójának tárgyalása. Mi a legfőbb törvényhatóságban

a kormány törvényjavaslata ellen foglalunk állást

és javaslatot nyújtunk be a numerus clausus kiterjesztéséről.

Gróf Hungadi Ferenc, a Wolff-párt legfőbb tagja, úgy látja, hogy a keresztény irányzat az utóbbi időben lejtőre került. Ezután Wolff Károly állott föl szólásra.

— Az általános választójoghoz és a nők választójogához — ugymond — hozzájárulni nem engedünk. A közéletben igazban

aggasztó mértékben lábrakapott a túlzó szocializmus, a föléle való hajlongás.

A mi pártunk a tekintélyek jegyében él, azonban egyedül csak az Istenet imádjuk, földi embereket nem. Nem vagyunk hajlandók elismerni azt a habszót, hogy minden jó, minden okos dolog csak a miniszterektől ered. Mi a kritika hívei vagyunk és nem félünk attól. Nem úgy, mint amúgy bizonyos politikusok, aki idegesen megmozgatja az egész érdeklődést és az egész sajtót, ha őt kritizálják merik illetni. (Főlkáltások: „Klebl!”) A keresztény közvéleménynek föl kell szólítania a miniszter urakat, hogy irjanak minden vasárnap részleteket a keresztény lapokba.

Holnap mond le a jugoszláv kormány

Belgrád, február 5.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A lapok híradása szerint a kormány kedden adja be lemondását, miután a szkupstinával megszavaztatta az egységesített adótörvényt.

TABARIN

A
szenzációs
februári műsor!

Záróra
naponta 5 órákor

SZÖNYEG

Az előrehaladt szezonra való tekintettel keleti perzsa, argaman, velour, torontáli, szmirna és egyéb szőnyegek, függönyök, takarók rendkívül olcsó áron árultatnak

Dus választék! Fízetési könnyítések!
Valódi keleti perzsa összekötő már — — — 100 P
Valódi keleti perzsa ebédőszőnyeg már — 1100 P
Valódi német perzsa összekötő már — — 34 P
Valódi német perzsa ebédőszőnyeg már 216 P

SCHILLINGER BÉLA

szőnyegárúháza

Budapest VI., Teréz-körút 15

Alapítva 1908. — 15. számú képes nagy árjegyzék vidékieknek ingyen és bérmentve

Hallgassa meg

MUSICA RT.

(Erzsébet-körút 49. a Royal-Szálló épületében)

angol szerkesztésű zongorák és pianók. Minden hangszert külföldi gyártmányú, így kivételben, mint országban teljesen föltűnt. Legkedvezőbb fizetési feltételek. Grotian-Steinweg zongora vezérképviselet.

Különleges butorokat:

előnyös árban részletfizetésre is szállít a

HAZAI FATERMELŐ RT BUTORÜZLETE BUDAPEST V. ker., Mátyás-utca 18. sz.

„KHASANA”
parföm
örjít!

Mindenütt kapható!

Vezérképviselet: Mihály Ottó gyógyszerárkereskedés, Budapest, VI. kerület, Podmaniczky-utca 43. szám

Lefotografálta
Megszavaztatta
Megszámálta

SZÍNHÁZI ÉLET

az Éva grófnő
főpróbájának közönségét

Az utolsó főpróba
publikumának teljes névsora.

A Szentsek az érsekek és püspökök kinevezése előtt megkérdézi a cseh kormányt: van-e kifogása irredenta és politikai szempontból a jelölt ellen

Cseh egyházmegye nem állhat külföldi rendelkezés alatt és főpapok, szerzetesrend-főnökök csak csehszlovák alattvalók lehetnek. Róma és Prága megegyeztek az egyházmegyék új határai és anyagi ellátása felől
A Vatikán és Csehország között létrejött modus vivendi teljes és hiteles szövegét közli A Reggel

(A Reggel tudósítójától.) XI. Pius pápa három nappal ezelőtt ratifikálta a Vatikán és a cseh kormány között létrejött modus vivendi. A Reggel római tudósítójának a Vatikánhoz közelálló helyről

sikerült megszereznie a modus vivendi teljes szövegét, amelynek rendelkezései a magyar nemzet szempontjából rendkívül fájdalmasak.

Már akkor, amidőn a modus vivendire vonatkozó első szűkszavú hírek nyilvánosságra jutottak, politikai körökben hangsúlyozták, hogy a magyar kormánynak föltétlenül tiltakoznia kell a sérelmes intézkedések ellen. Most, hogy A Reggel útján az egész hiteles szöveg ismeretessé válik, még indokoltabb az a követelés, hogy

a magyar kormány diplomáciai úton mindent kövessen el a Szentsek és a cseh kormány között létrejött modus vivendi megváltoztatására.

A modus vivendi ratifikálásáról Gasparri bíboros államtitkár a következő jegyzékben erősítette Benes cseh külügyminiszter:

Ó szentsége államtitkári hivatala
350.28.

Vatikán, 1928 február 2.

Az alulírott bíboros államtitkár tisztelettel a következőkben közli Kegyelmességeddel, hogy

Ó szentsége helybenhagyta az alanti modus vivendit a Szentsek és a csehszlovák köztársaság között.

I. A Szentsek és a csehszlovák kormány megegyeznek elvileg abban, hogy

a csehszlovák köztársaság semmiféle kerülete sem függ olyan ordináriustól, akinek a székhelye a csehszlovák állam határain kívül fekszik, épp úgy, mint Csehszlovákia egyetlen egyházmegyéje sem terjedhet az ország határain túl.

A Szentsek és a csehszlovák kormány megegyeznek az új határok és az egyházmegyék anyagi ellátása tekintetében. Ennek a meg egyezésnek az előkészítésére két bizottságot szerveznek két hónapon belül, amelyek egymástól függetlenül: az egyiket a Szentsek alakítja meg és az összes érdekelt egyházmegyek küldötteiből áll a Szentsek prágai képviselőjének elnöklése alatt; a másodikat a csehszlovák kormány alakítja az érdekelt egyházmegyek képviselőiből és szakértőiből.

II. Az

egyházi ingatlan és ingó javaknak kezelése,

amelyek jelenleg szekvestrum alatt vannak, Csehszlovákiában, ideiglenes, egészen az előbbi szakaszban említett megegyezésig és azt egy bizottság végzi, amely az érdekelt terület püspökeinek elnöklése alatt áll.

III. Az egyházi rendek és kongregációk, amelyeknek házaik vannak Csehszlovákiában, nem függenek eme rendek és kongregációk tartományi házaik főnökségeitől, amelyek külföldön vannak. Ha lehetetlen Csehországban külön tartományt alapítani, úgy a nevezett csehszlovák szerzetesházak egyenesen az általános rendfőnökség alá tartoznak. A tartományfőnökök és a közvetlen az általános rendfőnökség alá tartozó

szerzetesházak főnökei csehszlovák alattvalók lesznek.

IV. A Szentsek, mielőtt az érsekek és megyéspüspökök, az utódlási joggal bíró koadju-torok, valamint a tábori püspökök kinevezését végeznék,

közi a csehszlovák kormánnyal a jelölt nevét, hogy meggyőződjék arról, hogy a kormánynak van-e politikai kifogása a kiválasztott ellen. Az illető főpapoknak csehszlovák alattvalóknak kell lenniük.

Politikai jellegű kifogásnak kell tekinteni minden olyan kifogást, amelyet a kormány indokolni tud az állam biztonságára vonatkozó okokkal, például, ha a kiválasztott jelölt

hibás lenne irredenta-politikai, szeparatistikus vagy az állam alkotmányra és jólété ellen intézett politikai tevékenységben.

A Szentsek által a kormánynak bemutatott jelölt neve, valamint az erre vonatkozó tárgyalások titokban maradnak. A tábori püs-

pökre vonatkozó rendelkezés csak akkor lép életbe, ha a katonai lelkigondozás kiváltságos rendszere érvényben marad. Ebben az esetben a politikai természetű kifogásokon kívül számba kell venni a jelöltnek a hadseregben viselt helyzetét is.

V. Az előbbi szakaszban említett egyházi méltóságok a Szentsek által történt kinevezésük után, mielőtt állásukat elfoglalnák,

hűség esküt tesznek a csehszlovák államnak

a következő formulával: „Juro et promitto sicuti decet Episcopum fidelitatem Reipublice Cechoslovacae necnon nihil me facturum quod sit contra salutem, securitatem, integritatem, Reipublicae.”

VI. A kormánynak gondja lesz, hogy a lehető legrövidebb időn belül megtegye a törvényes intézkedéseket a jelen modus vivendi életbeléptetésére.

Az alulírott államtitkár megelégedéssel fejezi ki Kegyelmességednek

a Szentsek örömet a barátságos megértés szellemében, amely az előbbi modus vivendire vonatkozó tárgyalásokat vezette.

A Szentsek biztosra veszi, hogy hasonló szellem hatja át a többi függő kérdés megtárgyalását is, amelyeket a jelen modus vivendi szabályozott és amelyek a jövőben fölmerülhetnek.

Együttal örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy Kegyelmességedet nagyrabecsüléséről biztosítsam.

Gasparri, bíbornok

Ma dönt a vizsgálóbíró Beck Ernő újabb letartóztatásáról

(A Reggel tudósítójától.) A Lőszőrönöda Rt. igazgatójának, Beck Ernőnek bűnügyében megint fordulat várható. Lengyel vizsgálóbíró szombaton egész délelőtt kihallgatta, de

mára újból maga elé idézte Beck Ernőt.

A fiatal igazgatót a bűnügy kipattanása után már egy ízben letartóztatták, de szabadlábra helyezték, mert kilitás volt rá, hogy apja, Beck Lajos, a Lőszőrönöda vezérigazgatója, rendezni fogja az ügyet. Utóbb azonban a Lőszőrönöda Rt. ügyesze — újabb közgyűlési határozat értelmében — Beck Ernő újabb letartóztatását kérte, így a vizsgálóbírónak

ma döntenie kell a letartóztatás kérdésében is.

Olyan enyhe és lisztla.

mindvégig illatos, kellemesen üdítő, színe tiszta, világos. Csomagolása izléses. Elida minőség! Mindenki kedvence, favoritja.

100 grammos darab ára 72 fillér.

ELIDA FAVORIT SZAPPAN

„Rákosi Jenő érje meg az időt, amikor a magyar toll ismét szabad lesz!”

— ezt hívták Rákosinak az újságírók vasárnapi bankettjén

„Amíg nincs sajtószabadság, addig hiába a Rothermere-akció!”

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap este írók és újságírók Rákosi Jenő tiszteletére bankettet rendeztek, amelyen számos közéleti előkelőség jelent meg. Rákosi az asztalfőn Klebelsberg kultuszminiszter és Ugron Gábor között foglalt helyet. Az Otthon Kör nevében Sziklay János üdvözölte.

Rákosi Jenő.

aki a következő beszéddel köszöntö meg az ünnepést:

— A kiadott kommunikéből úgy látszik, mintha ez a gyönyörű társaság énérettem, Rákosi Jenő dícsőítésére jött volna össze. Ez az ünnepelés azonban nem nekem, hanem a sajtónak, az újságíróknak szól.

A sajtó ma olyan, mint a rádió.

A szerkesztőség fölkeiben, homályában ülnek, izgulnak, dolgoznak az újságírók, anélkül, hogy szembe kerüljenek a publikummal, de minden nap belecsöptetik a közönségbe vágyaik, gondolataikat. Megjelent ma közöttünk a kultuszminiszter ur, a kormányzat az a tagja, akit napról-napra talán a legtöbb látnak és hallgatnak, amit a nemzet többi rétegeinek nyomora miatt sokszor rossz néven vesznek tőle. En azt hiszem, hogy ha olyan kultuszminiszterünk van, akinek a pénzügyminiszter ilyen celokra pénz ad, akkor csak lapszáma néki az ország. Üdvözlöm a hallgatóságot is, akik írók és újságírók és akik ma már méltón veszik föl a versenyt a férfakkal. Gyermekkoromban

volt egy szénrevaló szamarunk.

amelyek az volt a tulajdonsága, hogy nem tűrt kocsit maga előtt és addig nem nyugodott, amíg meg nem előzte. Bocsanatot kérek a hasonlatért, de nagyon öröndek, ha hallgatóink ezt a szép emberi tulajdonságot mind nagyobb mértékben a magukévé teszik. Rendkívüli fontosságot tulajdonítok az ilyen alkalmaknak, mert ilyenkor kerül szembe a sajtó azokkal, akiket benyomásokkal vesz és akiknek benyomásokat ad. Az egész világon vannak ilyen bankettek a sajtó tiszteletére s ezeken minden ország legkiválóbb emberei jelennek meg és az egész világ számára beszélnek ilyen alkalmakkor. Üdvözlöm a sajtó barátait, akik bizalommal vannak irántunk és inspirálnak bennünket munkánk folytatására és fogadom, hogy azt, ami tolem telik, egy közönséggel, mint kollégáimmal szemben egyaránt mindenkor teljesíteni fogom.

Ezután Süle Antal méltatta hosszabb beszédében Rákosi Jenő szerepét a magyar sajtószabadságért, majd

Hegedüs Lóránt

szólt föl:

— Szeretnék hozzácsólni a nőkerdezhöz — mondotta —, amelyet Jenő bátyám megpendített, mert ahhoz ér, mint fiatalabb, már jobban értek. Nekem az a véleményem, hogy a nő magasabbrendű lény, mint a férfi, mert

ha nők tartották volna kezükben a hatalmat tízezer év előtt, akkor nem üzentek volna háborút.

A nőben első az anya, ő életet alkotni tud, mi pedig csak élni tudunk. Mi Rákosi Jenő bátyámmal nem vagyunk sem az alsóház, sem a felsőház tagjai, nem vagyunk miniszterek sem, mégis azt hisszük, hogy mi viseljük a nagyobb felelősséget. Mi Rákosi Jenővel együtt akarjuk megélni Rákosi Jenő esztendőjét.

Hegedüs beszéde után a közönség sürgősen kívánságára

Klebelsberg Kuno gróf

ált föl szólásra:

— Nagyon jól emlékszem arra — mondotta a kultuszminiszter —, hogy amikor huszonegkét éve hazajöttem a külföldi egyetemről és a miniszteriumban nagy nehezen beletörtöttem a bürokráciába,

Rákosi Jenő volt az, aki rábeszélte, hogy legyek újságíró.

Akkor nem lettem azzá, most azonban, ha pár perem van, akkor sebtében le szoktam diktálni egy-egy cikket.

Ugron Gábor

beszédében a következőket mondta:

— Sok az ellensége az újságíró társadalomnak, de kevés a barátja. Azok, akikkel a sajtó foglalkozik, akikből emberek csinál, azt hiszik, hogy ez természetes dolog. Természetesnek tartják azt, ha a sajtó dícséri őket, de ellenség lesz mindenkiből, ha a sajtó rámutat arra,

Vasárnap este tartották a Nemzeti Kaszinó Széchenyi-lakomáját,

amelyen Apponyi ötven év után másodszer mondta az ünnepi beszédét

(A Reggel tudósítójától.) A Nemzeti Kaszinó vasárnap este tartotta évenként szokásos Széchenyi-lakomát, amelyen megjelent a kormányzó, József József Ferenc és Albrecht főhercegek, az angol, lengyel, amerikai, olasz és osztrák követek, Bethlen István miniszterelnök, Walkó és Klebelsberg miniszterek, az Apponyi, Zichy, Károcsy, Csokonics, Forgách-családok férfitagjai, továbbá a kaszinó mintegy 280 tagja, közöttük báró Prónay György, báró Láng Boldizsár, báró Solymossy Jenő, Seletessy Tibor, Mészáros Ernő, stb. A hagyományos szokásokhoz képest vendégek nem voltak hivatalosak, vendégek csak a kormányzó szárnysegéde jelent meg.

A lakomán csak egyetlen beszéd hangzott el, amelyet kezében a Széchenyi-serleggel

a lakoma ezidei szónoka, gróf Apponyi Albert mondott.

Beszédét azzal kezdte, hogy a sors különös kegyének tulajdonítja, hogy ötven év után beszédet mondhat a Széchenyi-lakomán, amelynek pontosan ötven év előtt is ő volt a szónoka. Ezután Széchenyi „Világ” című munkájából olvasott föl idézeteket, amelyekhez kommentárokat fűzött és rámutatott arra, hogy a szép magyar jövőt csak minden pártok közötti összetartással lehet biztosítani. A lakoma, amely 7 óra 30 perckor kezdődött, pontosan 8 óra 30 perckor ért véget és utána a kormányzó és főhercegek cserélt tartottak.

Egy harláncosnő súlyos vádjai egy magasállású tisztviselő ellen

(A Reggel tudósítójától.) Kényes háttérű história került szombat a budapesti polgári törvényszéken Csipkay törvényszéki tanácselnök elé. A pört

Kiss Vilma táncosnő indította meg egy magasállású tisztviselő ellen.

A kereset előadja, hogy a táncosnő körülbelül egy évvel ezelőtt ismerkedett meg a fiatal főtisztviselővel, aki előkelő urisáldóhól származik. A barátságból izzó szerelem lett és a férfi kijelentette, hogy nem törődik barátjára multjával és foglalkozásával s mihelyt anyagi ügyeit megfelelően rendezte, feleségül

hogy egyik vagy másik cselekedete nem helyénvaló.

A sajtó azonban ennek ellenére teljesíti kötelességét, nagy és hatalmas munkát végez s alig tud elképzelni nagyobb szolgálatot a nemzet érdekében, mint a sajtó működését.

Pekár Gyula, Nemes Antal püspök és Fábán Béla felköszöntői után

Sándor Pál

szólt föl:

— A mi legnagyobb bajunk az — mondotta —, hogy nem merünk ösztönözni a szellemi lovagjainkat nem is lehetnek ösztönözni. Még szerencse, hogy van egy Rákosi Jenőnk és Hegedüs Lórántunk, akiknek szabad oltat is megírniuk, amit másoknak nem szabad, őknek bátorok voltának az igazságot megírni, de nem képesek rá, mert nem engedik meg önmaguknak.

Amíg nincs sajtószabadság, addig hiába a Rothermere-akció.

hiába küzd Apponyi Albert. Mi mindnyájan azt kívánjuk, hogy

Rákosi Jenő érje meg azt az időt, amikor a magyar toll ismét szabad lesz.

veszi. Ilyenformán

barátnőjét menyasszonyává léptette elő és elvette édesanyjától is, akinek semmi kifogása sem volt a házasság ellen. A táncosnő közben egyre sürgette a házasságot, végülénye azonban mindenféle ürügyekkel kitért az esküvő elől. Nemrégiben ezután nagy meglepetés érte a menyasszonyt:

megtudta, hogy végülénye már három éves, két gyermeke is van

és nem is lakik az édesanyjánál. A kétségbeesett táncosnő eleinte büntetőútra akarta terelni a dolgot, de a helyzet az, hogy sem a férfi, sem az anya ellen büntetőúton eljárni az eset körülményeinél fogva nem lehet. Így hát a táncosnő polgári pórral fordult volt végülénye ellen és

nyolcezer pengőt követel tőle vissza.

mert állítólag ennyit költött rá a „Jegyzék” egy éve alatt. A pörfölvételnek csak a táncosnő ügyvédje jelent meg, mert a férfinak a kereset nem kézbesíteték idejében. Így a bíróság a tárgyalást elhalasztotta és új tárgyalási napot tűzött ki.

A „Csákó és kalap” testvérfilmje

A népszerűség kezdetét, születését nehéz megállapítani, de azt látni lehet mindig, hogy mi az, ami a népszerűt színesít meg népszerűbbé teszi. Harry Liedtke költségköltségű a világ legnépszerűbb filmrendezői közé tartozik, de igazi népszerűségét, sok közönség szerepe között, kétségtelenül a „Csákó és kalap” szerelte meg. Az igazi, pompás, jóízű vígjáték példaképe volt Roda-Roda-nak ez a koloniatörténete, amely föltartóztatlan sikert jelentett a világ minden mozijában. Azóta Harry Liedtke sokféle szerepet játszott, de a „Csákó és kalap” sikerét nem közelítette meg. Most régre megérkezett a „Csákó és kalap” testvérfilmje, „A koldusdiák”. Millöcker bűbájos operettje és benne Harry Liedtke nagyszerű szerepe. Az a kacagás, az a jókedv, amely a „Csákó és kalap” előadásán megöltötte a mozik nézőterét, most ismétlődni fog az Omnia és Orion nézőterén, amikor csütörtökön az új Harry Liedtke-film kerül bemutatásra. „A koldusdiák” többi halászfőszerepelt a népszerű bonvivánok közül Esterházy Agnes, Verebes Ernő és Hans Junkermann játszzák. Az Omnia és Orion csütörtöki máni filmje „A 77-esek klubja”, amely viszont az amerikai humor jellegű alkotása s ezenkívül még egy bájos gyermekbűvészkis is szórakoztatni fogja a publikumot, amelynek rég volt kedvesebb, kellemesebb szórakozása, mint amelyet a „Csákó és kalap” testvérfilmje fog nyújtani.

Angol szövegeimből

átmeneti kabátaim

már elkészültek és azokat olcsón árusítom.

WIDDER férfiszabó

IV. Városház-utca 20. szám. Telefon: 295-76

Megszüntettem

VI. Andrassy-ut 50 (Oktogonnál) levő

csillárflórküzletemet

A raktáron levő csillárokat, állólámpákat, falikarokat, villamos főző-, fűtőkészülékeket, lábmeglejtőket, lámpaernyőket, aszpárnákat a lehető legolcsóbb árakon kiárusítom

Az ízlet berendezése olcsón átadó

Fűtőletem továbbra is VI. Terezh-kör 60

FRIEBERT TITUSZ csillárüzeme

Kérje díjtalanul 13. számú képes árjegyzékemet

SZAKORVOSI

rendelő

vör. és színesfotók készítése, ZSÓST SALVÁRAN OLTÁS

Mondatok egész nap. Rákosi-ut 32. I. em. 1. Rákosi-ut 32. I. em. 1.

AZ ÉNEKLO BEZÉLO ZENÉLO

FEBRUAR 9

FORUM

NEM GRAMOFON

NEM FONOGRAF

NEM RÁDIO

U VILAGCSODA

Griger Miklósról vasárnap reggel állapították meg a Rókus-kórházban, hogy túl van az életveszélyen

Szeretett volna fölszólalni a numerus clausus vitájában, hogy a keresztény ifjúság anyagi érdekének védelmében tiltakozzék az antiszemitizmus és zsidógyűlölet ellen

„Ha eddig iparkodtam az igazságosság és szeretet jegyében politizálni, még inkább fogok törekedni erre a jövőben!”

(A Reggel tudósítójától.) Rókus-kórház, II. emelet 61. E betegszagu kórházi szobába hozták be tízenként nappal ezelőtt Griger Miklós plébános és képviselőt, hogy csöndben, jötténélkül, beteg szívének egyre gyöngyöző dobpergése mellett megvárja harcolt — a halállal.

Tudtam, hogy Isten kezében vagyok — sóhajtam inkább, mint mondjam —, foglalkoztam is a halál gondolatával, de egy percig sem aggodtam. Kész voltam a Jőistén kezéből a halált is elfogadni.

A parlament folyosóján a mult bétén már úgy tudták, hogy túl van minden veszélyen és senki sem sejtette, hogy az elvörös veszedelemnek elhárítása után súlyos középülguladást kapott, orvosai már-már

keponyalékelésre

készültek, bár attól kellett tartani, hogy ezt az operációt túlterhelt beteg szerve nem fogja elbírn. E válságos napokban

fölvette már az utolsó kenetet is, vasárnap reggelre azonban szerencsés fordulat állott be;

allandó jégtömörítéssel sikerült a gyulladást visszaféltetni és élet-halálpörében Lé-nárt és Krepuska professzorok kimondották a fölmöntö ítéletet. Vasárnap délbén már virágokkal teli a szobája és egymásnak adják a kilincset a látogatók. Shoy Lajos székesfehérvári püspök, aki csak

most kelt föl a betegágyból és első útja a Rókus-kórház második emeletére vezetett.

Homlokon csókolt plébánosát és így szólt: — Imádkozunk érte, hogy tovább küzdhes a szegényekért!

Most, hogy szembenülünk vele, megszokott piros arczínre nem akar tudomást venni a legutóbbi tízenként nap szenvedéséről. Kissé még fáradt és megviselt ugyan, de bizakodva beszél a jövőről.

Egy héttig még a kórházban marad, aztán fölkel és 3-4 heti üdülésre az Adria mellé utazik,

valószínűen Lussin Piccolóba. Griger most fürdőköpönyegbe bujlik és az ágya szélére ül. Vastag fekete zsinórban araszyni feszület lóg a nyakában, éjjeli szekrényén fekete bőrbő kötött brevírny, ágytakaróján szerteszórva a vasárnap reggeli lapok.

— Konstruktívok és „destruktívok” egyformán — mondja mosolyogva —, minden nap megkapom az újságokat, de a legszívesebben vallásos iratokat olvasok. Rengeteg levelet kaptam, sokan meglátogattak. Ernő Sándor úgyzólván minden nap fölkeresett. Erdemetlenek tartom magam arra a nagy szeretetre, amellyel körülvettek, bántott az érdemtelen-ségem tudata és az a gondolat, hogyan fogom megőrizni e nagy szeretetet.

A politikában kénytelen az ember kel-

mellen dolgokat is mondani, támadunk és védekezünk, sebeket adunk és kapunk.

De ha eddig iparkodtam az igazságosság és a szeretet jegyében politizálni, még inkább fogok erre törekedni a jövőben. A mai időkben nagy szükség van arra, hogy az ember kritikát gyakoroljon, sohasem szabad azonban ki-siklanunk a személyeskedés terére. Szerettem volna fölszólalni a valorizációs vitában, a javaslat ellen akartam szavazni, de rámutatva a hibákra, ki akartam emelni a pénzügyminiszter jóhiszeműségét.

A nővére jelent most be új látogatókat, de Griger annyira belemelegszik a politizálásba, hogy nem enged magát zavartatni. A numerus clausus módosításáról szóló törvényjavaslatra terelődik a szó:

— Az új numerus clausus vitájában most már semmiesetre sem vehetek részt. Amíg egészséges voltam, sokat tűnődtem azon, hogy fölszólaljak-e vagy sem? Valószínűnek tartom, hogy a parlamenti tandokozás heve bevont volna a vitából. A keresztény ifjúság anyagi boldogulásának érdekét védelmeztem volna, de ugyanakkor

erélyesen emeltem volna szót az antiszemi-tizmus és zsidógyűlölet ellen.

Végül minden átmenet nélkül Szabó Imre szocialista képviselő váratlan haláláról kezd beszélni:

— Szegény Szabó Imre... Nagyon sajnálom, hogy nem vehettem részt a temetésen. Utoljára három héttel ezelőtt találkoztam vele és így szóltam hozzá: „Mondd meg, kérek, őszin-tén, miért nem vagy hozzám olyan barátságos, mint eddig? Nem tartom ugyan fölságosan fontosnak, hogy az emberek jó véleményével legyenek rólam, de a közünk fömúlló világ-nézeti különbség ellenére is szeretném, ha szor-nél engem.” Szabó azzal felelt, hogy a ta-vasszal nagyon keményen megtámadtam a szocialistákat és ezt nehezen tudja nekem el-felejteni. Erre kijelentettem, hogy elvi harc folytatása becsületbeli kötelességem, de min-dig csak csek és sohasem emberek ellen har-colok. A legjobb barátságban váltunk el és nem is sejtettük, hogy mindkettőnkre nehéz küzdelem vár. O nem bírta ki, szegény...

Ludvig Dénes

Bergsonnal szemben egy magyar tudós, Kultsár András dr. is pályázik a Nobel-díjra

Kultsár dr., aki husz évig rendőrfőkapitány volt Erdélyben, szenzációs elméletével megoldotta a filozófia végső kérdését. — Pauler István, Fejér Lipót és Kecskeméthy István egyetemi tanárok Kultsár új elméletéről

(A Reggel tudósítójától.) A minap az egész világsajtót bejárta az a hír, hogy Bergson ajánlották a Nobel-díjra. A nagy francia filozófussal szemben, amint értesülünk, egy magyar tudós is pályázik a Nobel-díjra, dr. Kultsár András, akinek filozófiai fölfedezése a tudomány világ legújabb szenzációja. Dr. Kultsár András — műve jelentőségének tudatában — beadványát intézett a Magyar Tudományos Akadémához, azzal a kérelemmel, hogy

az Akadémia ajánlja őt a Nobel-díjra, mert ő megoldotta a filozófia végső kérdését, a magánvaló (Ding an sich) problémáját

és ezzel megdöntötte az összes eddigi filozófusokat, tehát Kantot és Einstein is. A beadványhoz Kultsár művének kéziratát is mellékelte. Dr. Kultsár András neve nem ismeretlen a tudományos körökben. Ez a rendkívüli tehetségű tudós a polgári életben — még a magyar impérium alatt —

20 évig rendőrfőkapitány volt

Szamosújváron. Régióta foglalkozik bölcsezzel és az elszakadás után, minthogy állását elvesztette, teljesen filozófiai kutatásainak szentelte magát. Pár év előtt föltűnést keltett „Teutamen” (Kisérlet) című könyvével, amely egészen új alapokra helyezte a filozófiai kutatás módszerét.

E művében azonban még nem ért el a végcélhoz. Az erdélyi lapok annakidején bőven foglalkoztak Kultsár elméletével, amelyet Kecskeméthy István dr., a nagyhirű kolozsvári professzor cikksorozataiban ajánlott a tudományos világ figyelmébe, úgy, hogy a kísérlettel a német lapok is foglalkoztak. Érdekes, hogy sokkal később hazájában, Erdélyben, nem érvényesülhetett, mert Makky püspökkel hírlapi polemiája támadt, ami miatt ellentétbe került a Vécsi Dékánossal és annak vezérével, báró Kemény Jánossal is.

Dr. Kultsár András művének kiadása végett most Budapestten tartózkodik s A Reggel tudósítójának a következőket mondotta:

— A filozófiát a görög Herakleitos óta izgatja a „magánvaló” (an sich sein) problémája. Két-ezeröttszáz év óta nem tudták ezt megoldani, pedig az összes eddig élt bölcselek szerint ez a filozófia vége felé, ettől várják

a végső ok megismerését, ami megadja az

egész lét értelmét. En ezt megoldottam — mondja határozottan.

Dr. Kultsár alapélete egészen új, így hangzik:

„A semmi a valóság képe.”

Abból indul ki, hogy az emberi ész számára nem lehetséges egyből a valóságon és semmim kívül, Kant szerint az lesz az igaz filozófia, amely magyarázatát adja a matematikának. Érdekes, hogy Kultsár elmélete eljut az abszolút szám fogalmához is.

— Ez természetes is — mondja Kultsár —, mert ha a végső okot megfejtettem, és magában foglalja az összes közönség problémák földerítését is.

Pauler Imre egyetemi tanár, a Magyar Filozófiai Társaság elnöke, aki Kultsárnak már az első művéről megállapította, hogy szerzője olyan ember, aki képes a maga lábán járni a filozófia terén, — az új elméletről úgy nyilatkozott, hogy annak megítélése hosszabb vizsgálatot igényel, mert egészen új fogalmakkal dolgozik. A rendszer matematikai részéről Fejér Lipót egyetemi professor, a világhírű magyar matematikus kijelentette, hogy az

forradalmat jelent a matematika terén.

Kultsár bizakodik abban, hogy ő lesz az első magyar, aki elnyeri a Nobel-díjat. Állítása szerint új elmélete ki fog hatni az emberiség minden vonatkozású életnyilvánulására, amelyeknek új irányt fog szabni. Kultsár egyelőre nyugodtan várja az Akadémia állásfoglalását.

K. R.

Jumper-ruhák

35.-

nagy választékban legújabb divat szerint kassaszővekből

Hölzer

divatháza
IV, Kossuth Lajos-u. 9

Villányi pezsgő

(Schaumburg-Lippe)

FARSANGI OLCÓ

CIPŐ

VÁSÁR!

Egyes pár divatpántos cipő, minden színben és lakban

16.50

Ezüst és fekete se-lyem és brokát tánc-cipő minden nagy-ságban

19.50

Feketeantilopés-lakk varrott divatcipő minden nagyságban

21.50

Férfi strapacipő minden nagyságban

22.50

REINHARDT

VII, István-ut 26 :: IV, Múzeum-körút 31

ZONGORAK LEGOLCSÓBBAN

Magyarország legnagyobb zongorakeretében

„LYRA”

RT-nál, VII, Erzsébet-körút 19

Részleteire is!

HIREK

Briand, a párisi patkánybűvölő

A francia szenátus szószerzőkén néhány nappal ezelőtti megjelent egy hajlotthátú, kissé csapzott, összes hajja, széles és vastagajkú, fáradt és bágyadt tekintetű, fekete kabátos öreg ur, amire nyomban fölkerelkedett a kamara ülésnek előkelő és feszülten figyelő közönsége, amely Poincaré pénzügyi expozéját hallgatta. Rohant a szenátusba, hogy a világot el ne mulassza az öreg szónok beszédét... Ki ez a fáradt, ritkán mosolygó, mélyhangú, zengőszavú férfi, az európai külpolitika modern patkányfogója, a párisi mágus, a francia külügyminiszter? Briand, akinél érdekesebb, népszerűbb, mozgékonyabb, sokrétebb egyénisége alig van az európai politikának. Mi lakik ebben a saint-nazairei roturierben, aki ma központi gyűjtőközpontja az európai diplomáciának, akinél neve fogalom és akinél agyba, mint egy villamos központban, minden szál és minden sugár összefut?

Ha szemben ülsz vele és lehull a köteles udvariasság és szívélenség köntöse róla, fásult mozdulattal kiszedi zsebéből a gyűrött papírcsökből tördelt francia cigarettát, így kínál meg:

— *Voulez-vous? Ils sont très mauvais!*

Ha bágyadt tekintete kifelé fordul a gonfító kék tükrére, vagy a *Quai d'Orsay* sárga lombosorára és lassan beszélni kezd, el-elhallgatva köze, mélyen és merengően zengő hangján mesél a múltiról, egykori fegyvertársairól, a francia szocialistákról, barátairól, ifjúkoráról, élőkéről és holtakról, hosszú évtizedek emésztő és kaján politikai küzdelmeiről fölcsattanó szóval és és és metsző nyíl gyanánt lelesapva egy-két figurára: fáradt, minden ábrándtól és eszménytől megfosztott lélek képe bontakozik ki, a modern Szokratesz lelke, aki szűz, de nem határos örömkelylet hajlott föl dőlésében és akinél ajkától élte alkonyig sem hullt el a keserű pohár! Bölcs, tudó, cinikus, igen okos, igen föltűnő férfi, akinek értelmi fegyvertára tán hiányos, de az értelem könnyen tempulóp fegyvereit számszorosra pótolja villámgyors intuíciójával, melyen beledgett emberismeretével és azzal a szuggesztív erejével a bölcs léleknek, amely ellenállhatatlanul foglyul ejt mindenkit. Bő és könnyen görbülő beszéde ellenére magányos férfi, se családja, se vagyonja, se öröke, csak egy szenvedélye: a politika. Sokszorosítás szerelmű léte után egyetlen okos, idős barátja maradt. Milliárdos üzletekről döntött és nincs egybe, csak sorjában francia nyugdíja, ha végleg elmegy a politikából és Cocherel, a kis normand bírtok, amelyet barátai vettek az öreg, pénztelen, örök bohémnek, — elidegenítési és termelési tilalommal ellátva. Ez az egyik Briand! Aki semmit sem tud, de mindent megért. Szemben a másikkal, aki mindent tud, de semmit sem ért meg.

Amikor hajlott, néha görnyedt alakja megjelenik a *Luxembourg*- vagy a *Palais Bourbon*, vagy a *Salle de Reformation* szónoki tribünjén, széles mozdulataival szinte magához vonja és lábal elé szegezi a figyelmet, hallgató, kritikus, sokszor ellenséges tömeget. Ha megszólal a hangja, amely perekenként végigfut az emberi érzések egész skáláján, amely dörög, harsog, szoltáros áhitattal esendül, kedélyesen diskurál és vállveregetően adomázik, egy másik lélek bontakozik ki. Briand képviseli ma *Paul Bourcour*-al együtt a francia polgári ékes-szólás forradalmi hagyományát. Nincs az a színdarab, aki oly tökéletesen tudna játszani hallgatóknak idegzetén, mint Briand. Arcának széles, rendszerint kissé petyhüdt, szürkésen sápadt, ritkán kipiruló fölülletein csodálatosan gyors változással jelennek meg egymásután az érzelmek, máigukos tükrök gyanánt verve vissza szavainak belső értelmét. Elég 15–20 percig hallgatni Briand beszédét, hogy szinte zenei

impreszió támadjon a hallgató lelkében. A kimondott szó értelme háttérbe szorul a zenei öröm, a művészi élmény hatalmas hullám gyanánt a lélek tudatalatti rétegeiből föltámadva, előtűnik a kritikai érzéket a *gyakran kéri az ember, az utolsó fölhangja fortissimó, a rétori finde szög akkordjai után: mit is mondott tulajdonképpen?* Ezért látszik néha svávnak és merevnek Briand beszéde, ha nyomtatásban kerül a szemünk elé. Nem a tartalommal, mindig a formával ragadja meg és láncozza magához a hallgatósdágot, ez az oka a sok egyhangú bizalmi szavazatnak, amellyel expozícióját a francia törvényhozás mindkét háza mostanában fogadni szokta.

A politikus Briand ennek a mi szagátot, lépet, hívó a egyben hitetlen korunknak legrejtélyesebb jelensége. Vajon könnyelmű jateköt üze-e a béke gondolatával, tényleg politikai jongleur-e csupán? Vagy hitelt adjunk e cinikus politikai bölcselő, rajongó s szerelmes fogadkozásainak és a béke odaadó, modern lovagjának hiányuk-e? A rejtély nyitja a francia lélek provincialitásában van. Ha az angol politika a szűz királynő óta nem más, mint az angol nagyvípár s az angol *spediteur* politikája, úgy a francia politika mindig megérzik egy kisse a „boutique”, a kis bolt szaga. Van valami pompás önzése, amely a kispolgár, a kis rentier, a boltos gondolkozásával számol. A harmadik köztársaság politikai harcában eltöltött embeletől után ki őrizte meg. Illuzióit? Briand semmi esetre sem. Tudja, mivel van dolga, őzi a falkát, amely csaholva vetné rá magát, ha lesiklana a vonalról s ez a forrása furesdín kétrelő politikájának, amely a lendület elragadtató körmondati után mosolygó arccal prezentálja Európának a számítót.

— Borult idő, további hősüllyedéssel... A budapesti meteorológiai intézet csésznap kiadott jelentésében az időprognózis a következő: jobbára borult idő, csillag kisebb lecsapódásokkal és egyelőre hősüllyedéssel.

— Köröznék egy budapesti ügyvédet. A budapesti törvényszék vasárnap értesítette a főkapitányosgot, hogy dr. Wider *Arthur fővárosi ügyvéd ellen körözdelvelet* becsatolt ki. Az ártat szerint dr. Wider a Bónó Lipót és László cég sérelmére, alkuszást követelt el, az eljárást lefolytatták ellene, de közben ismeretlen helyre távozott.

— Frankspekulációval vádolják az angol külügyminisztérium egyik államtitkárát. Londonból jelentik *A Reggel* tudósítói: Egy nagy londoni bank 1924-ben Mr. Gregorynak, a külügyminisztérium egyik helyettes államtitkárának közbenjárására 40.000 font kölcsönt folyósított Mrs. Amint Dyne részére, aki az államtitkár magánitkára volt. Ezt az összeget Mrs. Dyne a zuhanó frank megkontrenálására használta föl, de nagy veszteségek érték és a kölcsön nem tudta visszafizetni. A bank pört indított ellene és a tárgyaláson egyes tanúk azt állították, hogy a frankkontrenálában Gregory államtitkár színlén résztvett, sőt erre a célra a Foreign Office sifrtávirátait is felhasználták. A tárgyalás után Baldwin miniszterelnök és Chamberlain külügyminiszter azonnal intézkedtek, hogy Gregory ellen szigorú vizsgálat induljon meg.

— Bársány Istvánt, a 73 éves kiváló író és híres vadászt megerapelták. Bársány Istvánt, a magyar erdők és mezők utánozhatatlan poétáját, még január 10-én szanatóriumba szállították, ahol *Újpest professzor* a napokban súlyos, de sikeres eszméletlen hajlott végre rajta. December közepén még vadászott Bársány István, újév táján azonban erős eszméletlen támadt. A szanatóriumban — eukorbaja miatt — előbb megfelelő kezelést vettek s most aztán ilyes egy hatalmas vesekővel operált ki a kiváló író és országoshírű vadász veséjéből. A súlyos műtét meg-eiselt a 73 éves Bársány Istvánt, aki egyébként, némi láztól eltekintve, ma már jól érzi magát.

Irodának (esetleg orvosnak) kiadó

2 szép nagy szoba telefontal, közvetlen József-körút mellett
Érdeklődők „IRODA” jellegre A Reggel kiadójába írjanak

— József Ferenc királyi herceg levele A Reggelhez. Elhunyt hafi számunkban „A főherceg esete a főúrral és a Gellérthegygel” címen széles körben föltűnt és általános helyeslést keltő cikk jelent meg. Erre válaszul József Ferenc királyi herceg A Reggel szerkesztőjéhez intézett itt következő levelével:

Kedves Főszerkesztő Ur!

Igaz örömmel és meglepéssel olvastam A Reggel január 23-i számában az értékes és mindenképen hasznos cikket, amely a Budapest Főúrváros Egyesület által 1929-ben rendezendő balneológiai kiállításra foglalkozott. Összinté köszönetemet fejezem ki Főszerkesztő Urnak azon megértő sorokért, amelyekkel szívesen és közhasznú törekvéseinkben, de egyben igen járdaságos küzdelmünkben is oly jóindulattal támogatni szíves volt. Igen sajnálom, hogy a Budapest Főúrváros Egyesület grandiózus, közgazdasági szempontból is roppant fontos törekvését, amely a gellérthegyi kiállítással érne el egyik etapé-ját, egyesek érthetetlen okból nem részesítik abban a támogatásban, amelyet ez az ügy, országos fontosságára való tekintettel, igazán megérdemelt. De annál nagyobb az öröm mindannyiunk részére, akik ezt a becsületes törekvést híven és kitartóan szolgáljuk, hogy ha fölkérés nélkül, spontán, tiszta szívvel jön valaki segítségünkre, ahogy ezt Főszerkesztő Ur tette. Ezért ismételtén hálás köszönetet mondok és kérem, támogassa tovább is a Főúrváros Egyesület szép akcióját. Főszerkesztő Urat szívélyesen üdvözli

Budapest, 1928 február 1.

Dr. József Ferenc

— Kálmán Imre felesége meghalt. Bécsből jelentik A Reggel tudósítói: Kálmán Imre, a Bécsben élő világhírű magyar zeneszerző felesége, Dvorzak Paula, hosszú betegsége után meghalt. Ma délután 2 órakor temetik a gringizi temető kapujából. A világhírű magyar zeneszerző iránt a főváros legszelebb rétegeiben, de különösen színnél és művészi körökben ózinte és mély részvét nyilvánul meg. Kálmán Imre budapesti barátaitól és tisztelőitől rengeteg részvétlírát kapott és nagyon sokan föl is utaznak barátai közül a mai temetésre.

— Perczel Ferencné emlékünnepe. Az Unitárius Leányegyesület vasárnap délután 4 órakor a Kobáry utcai unitárius templomban tartotta meg Perczel Ferencné, Közművelődési rendszert emlékünnepeit. A műsor dr. Molnár Jenő Antal orgonaművész egyházi énekével kezdődött, majd dr. Csiki Gábor missziói lelkész olvasott bibliát.

— Székely Aladár művészi fényképei a legkiválóbbak. 6 művészi kép 12 P. Váci-utca 18.

Praga

4, 6 és 8 hengeres

SZEMÉLYAUTÓI

1, 2, 5 és 10 tonnás, a normálnál nagyobb rakterülettel bíró

TEHERAUTÓI

a belföldi utviszonyoknak legjobban megfelelnek, formában tökéletesek, szerkezetet és minimális üzemanyagfogyasztást tekintve

felülmúlhatatlanok!

Kizárólagos képviselő:

Nemzetközi Gépkereskedelmi Rt.

Budapest V, Vilmos császár-ut 26 és 32. sz.

PIRELLI PNEU- és TÖMÖRGUMI Autómotóli Kér. Rt. Budapest, Bályvá-u. 12.

Dr. MITZGER vér-, bőr- és nemibetegségeket gyógyító hírneves intézet férfiak és nők részére József-körút 3 Rendelés reggel 8-tól este 7-ig

„Önagysága Örangyala”
a Vigszinházban

— Asszonyok. Ahhoz az újságírói nemzedékhez tartozom. Töle tanultam, hogy aki nőkről akar írni, mártás pennáját szívárványszínébe és hintse be sereit a lepkek himpórával. Azóta két évtized múlt el, de ez a tanulság bennem él, amíg élek. Az egyre dübörgőbb korszakban, a háború utáni új világ új erkölcsében, a férfiak elhűsödése és a nők elférfiadása sem tudott kiábrándítani a kamaszévek illúzióiból. A tisztas anyának, az ártatlan leánynak, a heesíletes feleségnek kinszenvedése, megpróbáltatása inkább itított szíven, mint az élet harcainak nevelt, küzdelmekben megedzett férfi balsorsa, fájdalma, bukása. Sok nőben láttam Máriát és kevés férfit Jézust. E vasárnapi éjszakán nem tudom elhessegetni a fehér papírról a *bankigazgató feleségének véres árnyát*, amint a magashól az utca kövezetére loccsan. Az idegek mily irizatos elernyedése és bomlása üzhette a harmadikemeleti ablak szédítő párkányára és onnan a mélybe? Tulfeszített idegei elpattantak. Nem tudta tudolni, hogy börtönbe került, akiben hitt, akit élete egyetlen tartalmának és céljának tudott. Utolsó szavai: *"Az én örökre kihűlt, meleg otthonom..."* Ez az egyik asszony. A másikra az elmúlt bétlen gondoltam sokat, részvételis érdeklődéssel. Az urát, idegekre, ellenfelekre is dermesztően ható, porig alázó törvényszéki tárgyalás után hét évi fegyházra ítélték. És a teljes napig tartó tárgyaláson ott állt az asszony, lelkiileg szenvedő részese a vesszőfutásnak. Hogy birta idegekkel? Mit érzett a boldogtalan fiatal hölgy? Mondhatatlan fájdalomában — *karikaturát* rajzolt szegényke. A férjéről, a védőről, az ügyészről. *Csapnivalóan rossz, kegyetlen, jég-hűző torokzép.* És *kölsére adta* egyik napilapnak, ahol szombatnap meg is jelent. Nem hittem a szememnek. Ugyan. *Idegek kérdése az egész!* Az egyiké így, a másiké úgy reagál.

— Az írás során felsejtette az autót a járdára és két ember elitította. Vasárnap délelőtt a Bp. 25. 668. számú autó a *Rakóczi-ér és Nemzet-utca sarkán* feljutott a járdára és a járókelők közül *Miklós Jenőné* hivatalnoknő, és *Antal János* tanuló elgázolta. Mindketten súlyos sérüléseket szenvedtek: a Rákusba szállították őket. A gázoló sofőrt előállították a rendőrség, ahol kiderült, hogy *Horváth Józsefnek* hívják, 31 éves és a *Fimomilit Votum Olaj Rt.* alkalmazásában áll. Megállapította a rendőrség, hogy *Horváth* a délelőtti folyamán *nagymennyiségű alkoholt fogyasztott, ittas fölélt a volánhoz, ez okozta a szerencsétlenséget.* A főkapitányságon *szelvények* voltak és *gondatlanságból okozott súlyos testi sérülés* címen indították ellene eljárást.

— **Platen Ferdinánd gróf és felesége** ellen elfogató parancsot adott ki a törvényszék. A budapesti törvényszék vasárnap elfogatóparancsot adott ki **Platen Ferdinánd gróf** bécsi mernőnk és felesége, született **Szabadi Irén** ellen. A gróf házasságát az elfogató parancs szerint alaposan gyanúsítható, hogy *Szekeres István budapesti ügyvéd sérelmére csalást követett el.* A gróf Bécsben született, 49 éves, mernőnk; felesége *Kaposváron* született, 1893-ban, anyja *Szabadi János*, anyja *bárá Wimmer Etel.* A rendőrség a nyomozást megindította.

— **Fehér M. Miksa** férfitörvényszékében Károlykört 16, egy finom télikabát selyem bélsővel 150, városi bunda opussungallérral 300 pengő.

A jó emésztéshez

szükséges, hogy minden étkezés után némi kávéskanálnyi OMA természetes gyomorsavot csekély vízben bevegünk. Az OMA biztosítja a megemésztett táplálék tökéletes átalakulását, megakadályozza a mérgező anyagok keletkezését a gyomorban. A legtöbb esetben a gyomorsavhiány rendellenességeit, úgy mint dyspepsia, gyomorfájdalom, rossz szagú, kellemetlen fűbűzösleg, a túlzott gyomorsav okozza. Az OMA molekuláris fluorsavra alapított, elionizálóva teszi a gyomor váladékát és egészséges, rendszeres, fájdalommentes emésztést segít elő. Az OMA kapható minden gyógyszerárban. Nagy csomag ára 3 pengő. Ha valahol nem kapná, forduljon a budapesti *Hunnia-gyógyszerárhoz*, VII. Erzsébet-körút 56.

ZÁLOGCÉDULÁKAT brilliáns-ékszereket bármiként drágábban vesz
Székelty Emil Károly-utca 51. (Törzs-bemutatóm szomban.) Telefon

Berlinben vasárnap 120 verekedő kommunistát és acélsisakost tartóztatott le a rendőrség

Berlin, február 5.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az acélsisakosok vasárnap délután az északi-keleti berlini munkásnegyedekben nagygyűlést tartottak. Ugyanakkor ellentételt rendeztek a kommunista munkások is. A két párt emberei többtízben össze is ütköztek nagy lármával és

a rendőrök csak gumibotokkal tudták szétválasztani őket.

— Hat revolverlövessel halálra lőtt megbeszélte vetélytársát egy pécsi szabószék. Pécsről jelenti A Reggel tudósítója: Vasárnap este 8 óra tájban a Mecesek leglátogatottabb részén *véres szerelmi dráma* játszódott le. A Gross Béla-féle kőbányatelep előtt sétált *Keresztes Ede* 28 éves szabósegéd egy fiatal leány társaságában. A kőbányatelep egyik munkása, *Vingelbauer Ferenc* 35 éves köfőző felelősségre vonta *Keresztes* Edét és megfenyegette, hogy leszámol vele. *Keresztes* elővette revolverét és hatszor rálőtt a munkásra, aki eszméletlenül rogyott össze, azután eldobta a fegyvert és bemennekült a Mecesek erdői közé. A járókelők azonnal értesítették a rendőrséget és a mentőket, akik *Vingelbauer* beszállították az Erzsébet-egyetem sebészeti klinikájára. Két golyó a gyomrába és egy a lábába fúródott, azonnal megoperálták. A életbenmaradásához kevés a remény. A rendőrségről bizottság szállt ki a véres eset színhelyére és megállapította, hogy a történetek *Vingelbauer* támadó fellépése idézte elő. Alighogy a bizottság visszaérkezett, jelentkezett a rendőrségen *Keresztes* Ede is, aki elmondta, hogy *önvédelemből* használta fegyverét. *Keresztes* a rendőrség őrizetbe vette.

— Cigányzene mellett tartották fészülőversenyüket a nőifodrászok vasárnap a Gellérthézen. A nőifodrászok vasárnap tartották meg fészülőversenyüket a Gellért-szállóban. A versenyre *Párisból, Bécsből, Romániából, Szerbiából* és a megszállott területekről is érkeztek a fodrásztestületek képviselői, akik délelőtt társasbéli ismerkedtek a magyar kollégákkal. Délután 3 órakor a fodrászpárekket kezdő gyarak árukiállítása kezdődött. Ekkor már a teremben több száz főnyi közönség várta a verseny megkezdését és mintegy 50 hölgy, akik a modellek szerepére vállalkoztak. Ott voltak a külföldi vendégek is, köztük *John Maas*, a párisi nőifodrász-akadémia tanára és *Rudolf Schiff*, bécsi kereskedelmi tanácsos. A vendégeket, valamint dr. *Végh Mihály* pénzügyi államtitkár *Vágó Viktor* iparügyi elnök áldozta. Négy órakor a harmadik éves fodrásztanuló között indult meg a fészülési verseny, majd a főverseny következett: cigányzene mellett a segédek állították slarhoz, hogy művésztüket bemutassák. Percek alatt a legkülönbözőbb fészülési feladatokat, a legújabb és legbizarrabb frizurákat varázsolták elő, az egyik versenyző a *trianoni jelvényt* formálta ki a modell hajából. Efelől hirdették ki az eredményt: a főversenyben első díjat *Stingl Pál*, a másodikat *Rick József* nyerte. 14 mester oklevelet, 3 tanuló díszértelet kapott. A versenyt reggelig tartó tánc követte.

— Hó a Svábhegyen. Hópelyhek hullogáltak vasárnap Pesten és Budán, de az aszfalton sár és icesok lett a hó. A budai hegyekben azonban, különösen a Svábhegyen megmaradt a gyöngéd hótepel és amíg lenn a fővárosban nedves, szürke volt a vasárnap, fönn a Svábhegyen a legszebb téli nap szépségeiben gyönyörködhettek a vasárnapi kirándulók.

Vigszínház-kávész
GRILL ROOM
minden este
SEIFERT
a berlini „Florida Palast” v. tagja
énekei,
NOLDI
a zongoránál
Különbejárt a Berlini-tér 5. sz. kapu alatt

Amikor az acélsisakosok a Lustgartenben nagygyűlést tartották, a kommunista közönség szakszervezeteknél énekeltek az *Internacionálét*, *fűtöltek*, *trombitáltak* és *zajongtak*. Itt is a rendőrségnek kellett szétválasztania őket. Este 8 óráig

120 egyént tartóztatott le,

részben rendzavarás miatt, részben, mert megtagadták az engedelmességet a rendőrökkel szemben.

— Véget ért a konnersreuthi csoda: Neumann Teréz főz és takarít. Münchenből jelenti A Reggel tudósítója: A zarándokok, akik nagy tömegben keresik föl Konnersreuthot, hogy *Neumann Teréz*, a *vértó csodát* megbámulhassák, az utóbbi napokban csalódottan voltak kénytelenek hazatérni, mert a csoda többé nem mutatkozott. *A sebek nem véreztek többé* és *Neumann Teréz* profétái *ihlet* sem szállta meg. *Neumann Teréz* már el is hagyta ágyát, ugyanígy eszik és iszik, mint más halandó, főzéssel, takarítással és más földi teendővel foglalkozik. A csoda megszűnésének oka beavatott körök szerint arra vezethető vissza, hogy az egyháznak püspöke egyre nyomatoskább sűrítette a konnersreuthi lelkesítést, a csodától megszüntetését. Egy Diebel nevű kereskedő esténként egy berlini variétében ugyanazokat a csodákat művelte, mint eddig Neumann Teréz.

— Lyon kitart Herriot mellett. Párisból jelenti: A lyoni radikális köztársasági és radikális szocialista szabadszervezet központi vezetősége a következő kamarai választásokra ismét Herriot-t jelölte.

— Márciusban lesz a kisántant bukaresti konferenciája. Belgrádból jelenti A Reggel tudósítója: A „Pravda” jelentése szerint a kisántant külügyminiszterei március közepén tartják meg Bukarestben a kisántant szociális konferenciáját és ezen az általános helyzetet, valamint a szentgotthárdi incidenst beszélnek meg.

— Eltűnt fiatalnőberek. *Bartos László* 15 éves asztalosnő Perty-utca 3. számú házban lévő munkahelyéről. — *Miskly Géza* 17 éves iskolai tanuló szüleinek Váci-ut 157. számú házban lévő lakásáról. — *Zsigmond János* 14 éves pikáncos Thököly-ut 25. számú házban lévő munkahelyéről eltűnt. Az eltűntek felkutatására a főkapitányságon megindult a nyomozás. — *Sik Elemér* 22 éves tanuló szüleinek Pest-szentlőrinc, Kossuth Lajos-utca 91. számú házban lévő lakásáról eltűnt. Hátrahagyott leveleiből hozzátartozói attól félnek, hogy öngyilkosságot akar elkövetni.

— Orvosi hír. Weisz Miklósné, dr. *Iszakovics Teréz* fogorvos rendelését V. Pannónia-utca 17. szám alá helyezte.

Már több mint 200 a
HUDSON-ESSEX,
SUPER-SIX AUTÓ

BÁRDI
Kossuth Lajos - u. 6

Butorhitel
Készpénzárban!
Értelmezhető a közismert butorhitel-osztályunkban hűség, megbízhatóság, gyors és pontos szolgáltatás, legkedvezőbb áron és feltételek mellett.

Kaphatók
„BOG - MIL”
Kereskedelmi Rt. ezelőtt BALÁZS ÉS TÁRSA butorárúháza, Budapest, Vilmos császár-ut 43
Közalkalmazottaknak legnagyobb kedvezmény

Cigánykirály Kedd, csütörtök, szombat, vasárnap **Városi Színház**

Orth Gyuri kábultan fekszik a szanatóriumban a súlyos műtét után

„Ha az ember egyszer lelép a pályáról, akkor a kutya sem törődik vele...”

(A Reggel tudósítójától.) A Park-szanatórium 78-as szobájának ágyán hosszan megnyúlt arccal, sápadtan fekszik Orth György, akit szombaton délután operált meg Molnár főorvos, a futballisták orvos-patronusa, a legerősebb futballbetegség miatt: kiszedte Orth jobb térdéből azt a porcszövetet, amelyet az öt évvel ezelőtti végrehajtott operáció alkalmával bennhagytak az izleiben.

A porc akkora, mint egy gyermek állkapcsa, spirituszban áll az asztalon.

Orth Gyuri, akiről Hogar, a legismertebb angol futballtréner nemrég azt írta a „Sporting Life”-ban, hogy *a világ legtehetségesebb futballjátékosa, egyúttal a legkevesebb futballisták közé tartozik*. Minden egyes mérkőzésen fokozódó fájdalommal érezte a térdében és inkább állandó panaszokká, mint a Röntgen-vizsgálatok eredménye birta rá az orvosokat, hogy ismét az operációs asztalra fektessék. Ez persze hónapokig tartó veszélyt okoz a Hungáriának és a magyar válogatottnak. Az ope-

ráció után Orth Gyuri szinte állandó kábultan fekszik.

mért heves fájdalmak miatt négy-öt óránként újabb injekciót kap. Amikor belépünk hozzá, éppen fölébred.

— Az egyetlen jó dolog a világon, ha az ember alhatik, — mondja ástíva és kedvetlenül. — Mit izenek a közönségek, omelgöy az szókák mondani, hogy rajongom? Mondjam el, mit érzek azon, hogy már a mai mérkőzésen sem vehettem részt és nem játszhatom még hetekig, talán hónapokig? A rajongás addig tart, amíg az ember aktív.

Ha egyszer lelép a pályáról, akkor a kutya sem törődik vele.

Szól és ismét ástí... Az orvosok senkit sem engednek be hozzá, a futballisták egyelőre nem is keresik föl, mert régi tradíció, hogy nyolc napig nem szabad zavarni. Az orvosok szerint még két hétig kell fektünie Orth Gyurinak és talán majus lesz, amikor ismét brillírozhat a kék-fehér színeiben.

— Vasárnap filharmonikus főpróba. Dohnányi Ernő vezénnyel, szolista pedig Goodson Katharine, angol zongoraművész. Brahms nagyszabású, a szokványos zongorakoncertek keretét meghaladó d-moll versenyművét játszotta elő költői elmélyedéssel és szinte férfian nem es előadásban, amely a borongós lelkesület északnémet zeneszerző föltött szentélyekben gazdag érzésvilágát, álmaikat és sóhajait maradéktalanul tárta föl. A művésznőnek fomból sikere volt. Haydn ugynevezett kürtjeles szimfóniája — amely a vadászati epizódjait csettelt derűs, napugaras színekkel —, nemcsak bájos áldító hangulatával, hanem kifűnő hangszerelei ötleteivel is gyűnyörködtet. Dohnányi kivételes intuícióval vezényelte a szimfóniát, de gondosan kidolgozta Beethoven „A bagdadi kalifa” című nyitányát és Rayclnek exotikus színházakban gazdag „Spanyol rapszódia”-ját is. (V. M.)

— Nyilatkozat. Maillot Nándor báró a következők közlésére kéri A Reggelt: Nem való, hogy Tállyai házain „Gyujtatások fol a kopaszi ruhó kastélyát!” „Ne hagyjátok elrabolni a Kopaszi!” — föliratok voltak; igaz ellenben, hogy két ceruzával azt írta valaki az adóügyi jegyző laktá ház falára: „Gyujtatások meg Tolóy Miklóst, a kopaszi vezért!” a hogy az adóügyi jegyző annak kinyomozása végett, hogy kitől származik ez a fölirat, defektívot kért Miskolcra. En mindezekről tudomásul nem bírhattam, mert hazulról távol voltam. Nem való A Reggel-ben közlött Bíró Lajos ny. járásbíró állítása, hogy a Vasútforgalmi 500 milliót ígért. Való, hogy a Tállyai Közbánya Rt. még 1927 február 4-én kötötte meg a községgel 15 évre azt a haszonbérleti szerződést, amelyet a törvényhatósági bizottság és a helyigminiszterium is jóváhagyott. Nem való A Reggel-ben közlött Tállyai föllebbezés azon része, amely szerint a képviselőtestület tagok töltésére csak preszóciót alkott szavazott a haszonbérleti szerződés meghosszabbítására és a csereszervízre, a vagyoniilag teljesen független tagok kivételével az adóügyi jegyző szavaztak. Valótlan Bodnár Imre azon állítása A Reggel-ben, hogy Nagy Armin nekem üzletársam; való, hogy rátkai kőbányám bérleje. Valótlan, hogy Bodnár Imre 1600 P bérösszeg ellenében kutatási jogot kért; való, hogy 30 álleres ajánlatot tett a községgel. Teljes tisztelettel: Maillot Nándor, országgyűlési képviselő. (E nyilatkozat első pontjainak kivételével mindazokot a tényállásokat, amelyek A Reggel kiküldött munkatársra személynesen állapított meg, természetesen fölirtjuk.)

— Krasznajarszki fogolytársak! Fűlkérem volt krasznajarszki fogolytársaimat, hogy címüket velem sürgősen közölni sziveskedjenek. Grób Imre, Budapest. Postafiók 214.

— Szóld kívül, művészi elegáns faconok jellemzik a Hazai Fatermő Rt. lakberendezési készítményeit. V. Nador-utca 18. Fűzetel kedvezmények.

— Vasárnap letartóztatták a kolozsvári egyetem sikasztó titkárait. Néhány nappal ezelőtt a kolozsvári rendőrség táviratilag kérte a budapesti főkapitányságot, hogy tartóztassák le Popescu Antal egyetemi titkárát, aki nagyobb összeget sikasztott és Budapestre szökött. A detektívek vasárnap megállapították, hogy Popescu egy körúti hotelben Vajda dñev alatt lakik, amire előlították. A rendőrségnek beavallotta, hogy azonos a szökevény Popescunál. Védekezésül azt adta elő, hogy a kolozsvári egyetem nagyobb összeggel tartozik neki. Popescut letartóztatták.

— Az Otthon közgyűlése. Az Otthon Irók és Hírlapírók Köre vasárnap délelőtti tartotta meg közgyűlését. Székely János elnökölte aint. A fölalkári jelentést a közgyűlés tudomásul vette. Az elnöki szék betöltetlen maradt, mert a vezetőség fölkérésére Rákosi Jerő vállalta, hogy az elnökség leendőit ellátja. Alelnökök lettek: dr. Balassa József, Hegedűs Gyula, dr. Kun Andor, dr. Székely János, írtikár: Süle Antal; titkár: Vidor Gyula; pénztáros: Rakosy Gyula; ügyész: dr. Pomgriez Jenő; könyvtárosok: Kállay Miklós és Kárpáti Aurel; ellenőr: dr. Bogay János; szavazóalkók: Győri Imre, Garai Ferenc és Lyett Béla; igazgató: dr. Farkas Imre; gazda: Nádor Jenő. A közgyűlés megválasztotta Bonics Ferencet tiszteleti tagnak, választott továbbá 26 tagu választmányt. Székely János ezután a közgyűlés színe előtt kérte meg Rákosit, nevezze az Otthont, úgy, amint régente vezette. Rákosi megtartotta mondott köszönetet a feléje forduló bizalomért és nagy taps és éljenzés közben kijelentette, hogy vállalta a megbízást. Ő sohasem akart megválni az Otthontól, részt vesz örömeiben, de részt akar venni bánatában is.

— Az amerikai szenátus rendeltetire letartóztatták a Standard Oil Company igazgatóját. Newyorkból táviratozza A Reggel tudósítója: A szenátus kiküldött bizottsága hosszabb idő óta vizsgálatot folytat Fall volt belügyminiszter és más magasrangú állami funkcionáriusok ügyében, akiket azzal vádolnak, hogy a Teapot-Dome-i petróleumforrásokat tulajdonosaik által bérbe, mert a Standard Oil Company megcsúsztegette őket. Robert Stewart, a vállalat indianai igazgatóját is megidézték, de ő a callomást megtagadta a vizsgálóbizottság előtt, ezért a szenátus elrendelte letartóztatását.

— A fűszervázál bűli és hangversenyt február 25-én tartják meg a Vígadó összes termeiben. A bűli megelőző hangverseny művészi eseménynek ígérkezik és ugyancsak fényes és nagyszabású lesz a bűli is, amelyen a társadalom számos kitűnője fog megjelenni. A bűli a fűszervázál javára és fölszűkítésre rendezik. Jegyek meghívó formájában mellett az intézet irodájában (VII. Vilma királyné utca 23. telefon: J. 323-33) válthatók.

— A Yacht-bálra készült dr. Törnai József családja, miközben a professzor hirtelen meghalt. Dr. Törnai József egyetemi magántanár, a kiváló szívspecialista, aki szombaton este hirtelen meghalt, megdöbbentően tragikus körülmények között vált meg az életől. A professzor pütként a nagybecsű Kéthly Aranka bárónét látogatta meg Szlovenczkóban: szombaton, amint visszatért, pihenés nélkül folytatta munkáját és az esti órákban dr. Ruzits Jenőknél, a Földhitelbank ügyvezetőnek családjánál keresztelési ünnepélyre volt hivatalos. Ugyanakkor a professzor felesége Mancsi leánykával a Yacht-bálra készülődött, ez lett volna a professzor bájos, fiatal leányának első bál szereplése. A keresztelón Törnai jól érezte magát, pohárköszöntőt is mondott, azonban hirtelen szívinfarkus érte. „Mint orvos — mondta —, tudom, hogy végem van, kérem a papot!” — és a pap, aki néhány perccel előbb a keresztelési szertartást végezte, most a család egyik legjobb barátjának halotti földolósására sietett. Pár pillanat múlva a professzor kisértetét és a pap most már Törnaiék Erzsébet-körút 1. számú házban lévő lakására sietett, hogy még otthon érje az első balba készülő családát. Törnainé és leánya éppen a fodrásztól jöttek vissza, hogy a bálba induljanak... A tragikus halál híre a fővárosban is mindenütt nagy megdöbbentést és mély részvétet váltott ki. Dr. Törnai, akit legutóbb a Telep-utcai kórház belgyógyászati osztályának élére neveztek ki, a főúras saját halottjának tekintette és díszsírhelyen fogják eltemetni.

— Vasárnap népgyűlés volt a halálsorompók ellen. „A sorompóellenes bizottság” aláírásával napok óta öles plakátok hívták össze a Zuglói és Angyalföld lakosságát arra a népgyűlésre, amelynek programján a Thököly-ut és a Szent László-ut halálsorompók mecsúsztatásának kérdése szerepelt. Pál Leó műépítész nyitotta meg a népgyűlést. A legutóbbi mártírhalál halt két gyermek tragédiáját kell fölhasználnunk — mondotta —, hogy végre mecsúszniék a főúras egyik legtehetősebbekesebb részének rak-fenéje. Mezős Vilmos arról beszélt, hogy a halálsorompó már 15 évvel ezelőtt is egy-másra produkálta a halállal és súlyos sebesüléssel végződő szerencsétlenségeket. Uszty Béla azt mondta, hogy mi azelőtt a hirtelen és kezeskötői kapu tartotta vissza Pest falainál az idegeneket, addig most az államcsúszat emelnek valószággal kínai falakat a polgárok közlekedésének útjába. Ezután Brody Ernő beszélt, nagy hatást kelve. E halálsorompóval együtt le kell rombolni — mondotta — a bürokrácia halálsorompóit, az államkérdések halálsorompóit is. Ne hatásköri kérdésekről, föl, le, át és mellékiratok szerkesztéséről mulassz, a kérdés: Rendezni kell végre a pályavárvok kérdését, megpénz a legteljesebb nyilvánosság előtt, pályázat kiírása után. A ki-telepítés következtében olyan értékes területek szabadulnak föl, amelyek az egész akció szinte költségmentes lesz. Magyar Miklós, Vancsik János és Földvári Béla fölhasználás után a gyűlés elhatározta, hogy a ceglédi vasútvonal kihelyezése érdekében akciót indít.

— Rohndar Ismét rendez fötűnéstéltő ólósó farsangi cipővásárt VII. István-ut 26 és IV. Múzeum-körút 31. szám alatt üztöleiben.

— Látni már a „Papagáj” februári műsorát! Okvetlen nézze meg — mondja mindenki —, mert nemcsak mulatságos, hanem művészi, érdekes, változatos.

A LEIPZIGI MINTAVÁSÁR

a legkedvezőbb bevásárlási forrása a világnak és a legnagyobb mintavásárvás Európának
Több mint 1600 árucsoport az összes szakmához képviselve van. 10.000 kiállító 21 országból a legjobbat és legtehetősebbet mutatja föl

TAVASZI VÁSÁR 1928

március 4-13-ig

Nagy műszaki és építészeti vásár
március 4-13-ig

Nagy vasúti kedvezmény

Kulcsfontat Budapesttől-Leipzigig átszállás nélkül: halálkoci Prágára. Indulás: március 2-án 23 órák a keleti pályaudvarról

Ingyen német és cseh vízum. Utlevélek átvétele, vízumok beszerzése végezt legkésőbb február 25-ig

Lakásbejelentések legkésőbb február 23-ig
Közlelőbí fölvilágosítást nyújt a tiszteletbeli képviselő: Guhrner Otto igazgató, Budapest VI. Terezkörút 66. Telefon: Tere 239-81, 9-3 óráig és a Leipzig mintavásár hivatala, Leipzig

Dr. KAJDÁCSY szakorvos,

VIII. József-körút 2. szám rendel: 10-4 és 7-8-ig
VIII. és női betegeknek

A közönség és a sajtó egyhangú megállapítása:

Éva grófnő

a legnagyobb siker!

Király-Színház

A pesti fiatal ügyvéd vasárnapi vallomása

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután, lakásán kerestem föl a pesti ügyvédet, nem a néhány divatos ügyvédnek egyikét, hanem egyet a többi sok közül. Hónaposszobában lakik, amely egyszerszind — irodája is. Nem volt otthon. Lakásadóója megmondta, hol találok. Egy szomszédos, szerény kávéházat nevezett meg, amely inkább csak — kávéház.

— Itt tölti a vasárnap délutánját, ügyvéd ur?

— Rendszerint. Ha nem itt, akkor a Polgári Körben, ahol kibicelek — ott még fogyasztani sem kell. Mert minden vasárnap nem telik én kapucinérré. Csodálkozik, hogy ezt egy pesti ügyvéd mondja? Mindjárt nem fog csodálkozni, amint szolgálhattam egy pár adattal. Az 1927 december 31-iki statisztika szerint

Budapestben 3086 ügyvéd van. Vagyis: ezerrel több, mint Bécsben,

több mint Berlinben és több mint egész Csehszlovákiában. Anyagi tekintetben ennek mi az eredménye? Az, hogy — ugyanez a statisztika szerint — a pesti ügyvédek 50%-a nem keres meg havi 300 pengőt. Vagyis körülbelül

1500 pesti ügyvéd kevesebbet keres, mint egy iparos.

— Mióta van ez így? Tudtommal „a régi jó békeidőben” az ügyvédi pálya a legjobb kilitáskokkal kecsegtetett.

— Így is volt — a háború előtt. De ma 90%-kal több ügyvéd van Pesten, mint „békeidőben”. Munkaanyag talán kevesebb lett, de semmire sem több. Ebből az következik, hogy egy ügyvédre átlag 40%-kal kevesebb pör és ügyvédi munka esik, mint a háború előtt, hogy a díjazásról ne is beszéljék...

— De igen, beszéljen a díjazásról.

— Az a legkeszevsebb rubrika. A fővárosi ügyvédek főként a kereskedőszámlát és munkát. De a kereskedő mindjárt bönkre megy. A gazdasági leromlás másik következménye, hogy a pörök évtizedben is csökkentek. Nincsenek már százezeres pörök (ha vannak: fehérhollók), annál több a száz pengő alatti pör.

— Vannak arról is statisztikai adatok?

— Hogyne. Például: egyik budapesti környéki járásbírósnak, amelynek körzetén hetven ügyvéd működik, 1927 első hat hónapjában a polgári pörök 80%-a 100 pengő alatt, fizetési megkötéses — ügy volt. Mit gondol,

mit keres az ügyvéd ilyen pörökben? Legfeljebb három-négy pengőt

aktusenként: egy tárgyalásért vagy egy pöriratért. És ezért a három pengőért esetleg egy egész délelőtt állnia kell és várnia, amíg a sor rákerül. Jól járt, ha egy délelőtt 12 pengőt megkereshetett... Erről jut eszembe: jött-e már a központi járásbírósg ügynevezett hallgatóiban délelőtt féltíz és féltenekett között?

— Nem.

— Kár. Mert akkor világos képe volna arról, hogy mit jelent ma Pesten olyan ügyvédnek lenni,

akit nem segítenek láthatatlan kezek.

Olyan nyüzsgés van ott, mint a tőzsdén. Mit kitalálnak ott? Olcsó ügyvédi munkaért. Táska ügyvédek ácsorognak, fiatalok, öregek vegyesen, akiknek a világon semmi dolga sincs és akik egészen kis díjazásért vállaltak kartársi helyettesítést.

— És mi van az ügyvéddelöltekkel? Az ügyvédek ma nincs bojtárja?

— A Budapesti Ügyvédi Kamara kimutatása szerint 1926-ban 587 bejegyzett ügyvéddel volt (számuk azóta aligha emelkedett), vagyis az ügyvédek 80%-a jelölt nélkül, maga dolgozik.

— Annak, aki ügyvédi pályára készül, ügyebár, körülbelül kilenc esztendőig kell tanulnia s ekközben kötelező a négyévi jelölti praxis. Hol praktizálhat a mai körülmények között négy évig az ügyvéddelöl, ha nincs ügyvéd, aki alkalmazzza?

— Az ügyvéd vállalt von.

— Itt is vannak protekciók, természetesen, mint minden pályán. Protekció kell még ahhoz is, hogy valaki

ingyen lehessen ügyvéddelöl

valamelyik ügyvédi irodában. Mert az ügyvéd még az ingyen segédletétől is fél — az adó miatt.

— Belátom, ügyvéd ur, ma nem rózsás pálya az önné. Pedig egészen bizonyos, hogy még nem is mondta el minden panaszát.

— Nem bizony. Nem beszéltem az ingyen munkáról, amelyet kötelesek vagyunk végezni. A Kamara szegénységi bizonyítvány alapján, körülbelül 2200 jelölt és 2500 polgári ügyet rá ki rákér évenként, amit ingyen kell eldönteni... Nem beszéltem arról, hogy a mai viszonyok között vannak bejegyzett pesti ügyvédek, akiknek még hónaposszobára sem jut, hanem — ágyra járnak vagy a Népszállóra és a hajléktalanok menhelyére menekülnek...

— Kérem, ügyvéd ur, miképpen lehetne ezen segíteni?

— Rajtunk már bajosan. De egy tanácsot szolgálatok, amely az egész lateinervilágnak szól:

ne adjuk lateiner-pályára fiainkat.

Adjuk őket kereskedelmi és ipari iskolákba. Szaktanfolyamokra. Nem kell attól visszariadni, hogy kulturában hanyatlának. Hiszen, miután nem lesznek ily lélekölő anyagi gondok, mint nekünk, sokkal inkább művelhetik magukat... Ne riadjunk vissza a kéz munkájától, mert a fej már nemigen tudja elartanni az egész középosztályt. Ezért mentünk tönkre.

— Vasárnapi hangversenyek. Paul Ivánó Csuka Előadó, egykor Szendrő Árpád legtehetségesebb növendéke, vasárnap szonátacstélyt adott. Kősz János hegedűművész a Zeneakadémia nagyerőmében. A művészek Beethoven, Mozart, Brahms és Franck szonátáit adták elő és különösen azozart e-moll szonátájának finom hangulatát tudta Kősz édeszava vonója és Paul Ivánó meleg tónusa elővarázsolni. — Vass Lilly vasárnapi hangversenyén Liszt és Chopin műveiben találta meg temperamentumos egyéniségének és folyamatos technikájának legmeghatározóbb darabokat.

— Taxit kérnek a régi sofőrök. (Level a szerkesztőhöz.) Budapestben mindenkinek van valami jövedelme ahhoz, hogy taxi-engedélyt kérjen. Az a jogcímüket azonban senki sem vonhatja kétségbe: mi már a 90-es években sofőrök voltunk, a háborúban valamennyien több kilitást kaptunk. Ez eladást még sem gondoltuk rá. Arra kérjük tehát a főváros tanácsát, hogy az új taxi-engedélyeket most már az érdemes öreg sofőröknek adják!

— Elmarad a „Balaton díszelőadás” főpróbája. A február 10-ére jelölt „Balaton díszelőadás” főpróbája technikai okokból elmarad. Az előadást február 17-én megismétlik a Városi Színházban. Az előadásra szóló jegyek árusítását már kedden megkezdik és a jegyek vételárát beszámítják a főpróba váltott jegyek árát.

— Sirkővadás. A Magyarországi Szállodai és Vendéglői Alkalmazottak Nemzetközi Genéi Szövetésének Budapesti oszáltya ma délután 4 órakor avatja föl tavaly elhunyt elnökének, Csuka Lajosnak sír emlékét a Kerepesi-temetőben.

Dolores del Rio a legörjítőbb Carmen

Most huszonegy éves. Nem a filmben, de az életben. Cubai illetékeses leánya. Gazdag és elkényeztetett kisasszony volt, akinek észbe se jutott, hogy dollárgázsért stúdiókban törje magát. Tavaly megnyerte a nagy amerikai szépségdíjat. Ahogy Prosper Mérimée világhírű novellájában a maga Carmenjéről állítja: a spanyol nő szépség harminc feltétele megvan Dolores del Rio-ban is. Nála is, mint Merimée Carmenjénél, legsodáltozatosabb — szemének kifejezése. „Kéjes, egyszerszind vad. Cigányseme: farkasszem. Hogy pedig milyen a farkas szeme — írja Merimée — azt a városi ember legjobban mácskáján figyelheti meg, amikor madárra les...” Dolores del Rio megnyerte a szépségdíjat és nyomban utána sikerült a Fox-gyárnak öt egyetlen filmre leszerződnie. Ez a film (nálunk is adták) „A nagy szűrt” volt. A cubai szór ezzel a filmmel megköszölte öt világrész ünneplését — és a világsikerről nem tudott többé lemondani. Megmaradt mozi-színésznőnek. Most a „Carmen”-t alakította, amelyre egyenesen rászült. Szavilla legizgatottabb dohángyári munkaslánya, babonás, jószívű, életelmű cigánylány, akiért gyilkolnak — és ő nem szeret más, csak azt, aki ellendül... Kitiűnő partnere ezen a forrájatekű filmben a toréador, Victor Mc Laglen. Az Ufa, a Kamara és a Capric mutatják be a „Carmen”-t csütörtöktől.

fehér két!

II. sorozat:

Az I. sorozatunk továbbra is érvényben van.

Férfifelherneműek

Fehér pulnimellő ing, 2 gallérral...	3.75
Fehér sifőning, pikészegélyes mellé	4.90
Elsőrendű frakk- és pikéing	7.50
Angol pulni- és rajéing, fehér sima és szövöttmítés	9.80
Is bécsi frakk-, piké- és damasztíng	9.80
Ingmell, széthyitható divattáron	2.90
Rövidnadrág, fűzős	1.85
Rövidnadrág, la köpperből, gombos	2.95
Hosszú köppernadrág, gombos 4.40, fűzős	3.60
Jóminőségű hálólíng, 100 cm hosszú	4.90
Kitűnő sifőnból hálólíng	6.50
Gallér, legjobb bécsi gyártmány, dupla I., szimpla	—90

Női feherneműek

Trikóselyemnadrág	1.85
Trikóselyemnadrág, csikos	3.30
Csipkés trikóselyem kombiné	3.60
Batizsifőning női ing aszurozva, hímezve	3.75
Nadrágkombiné, mosott sifőn, svájci hímezébetőttel	3.75
Csipkés, aszuroz, batizsifőn nadrágkombiné	7.50

Japán selyemkombiné csipkével, hímezéssel	12.50
Crepe de Chine-kombiné dás hímezéssel, csipkével	16.00
Szoknyakombiné mosott sifőnból, hímezve	3.00
Csipkés, batizsifőn szoknyakombiné	6.50

Kesztyűk, harisnyák

Női cernakesztyű, minden színben kapható	1.50
Férfi svéd szövét, minden színben	2.00
Női fehér klasszébör, minden színben kapható	5.50
Női fehér mosóbör kesztyű	5.50
Férfi klasszébör, fehér	6.50
Férfi fehér mosóbör, sárga színben is	7.50
Női bemborg selyemharisnya	3.90
Pekete és színes la macco zokni	1.20
Pekete kitűnő selyemzokni	2.50

Különféleik

Hímzett zsebkendő, női, aszurszóló	—39
Crepe de Chine sál, fehér, 50/150 cm nagyságban, jó minőség	6.40
Keménykalap, divatos forma, jó minőség	8.50

DIVATCSARNOK

VII. RAKOCZI UT 74

Postán mindent költségmentesen szállítunk. — Mintákat küldünk.

Meg nem felelő áruért a pénzt visszaadjuk.

Teljes menyasszonyi kelengyét adunk 500 P-tól kezdve

Rengőre maradó az asztalokon nagyon olcsó árban.

Biró Lajos levele A Reggel-hez Korda Mária „Szép Heléna”-filmjéről — amelyben kezességet vállal, hogy Korda Sándor felesége a filmen nagy sikert aratott

(A Reggel tudósítójától.) Néhány hét előtt A Reggel sajtóháza rovatában newyorki információ alapján, amelynek jóhiszeműségében nincs okunk kételkedni, megírtuk többek között, hogy Korda Mária, Korda Sándornak, a kitűnő magyar filmrendező feleségének első hollywoodi szereplése nem sikerült:

Korda Mária első filmjében, a „Szép Heléna”-magánélet” című film szerepében, amelyre producerjei egymillió dollárnál is többet költöttek, nem aratott sikert s a filmgyár ennél fogva szerződését sem újította meg.

E hírünk megjelenése óta valóságos sürgöny-ostrom kelt a hír helyreállítását, amit — emlékezzék Korda Mária színészi kvalitásaira — ismervén a művésznőnek egy-két, még európai filmjét — informátorunk oknélküli dezavválása nélkül természetesen meg nem tehetünk. Most azonban nem kisebb név száll síkra Korda Mária igazgató és sikereit, mint **Biró Lajos**, aki hosszabb levélben bizonyítja, hogy hírünkkel holmolegyenest ellenkezően:

Korda Mária-nak a „Szép Heléna”-filmben igenis nagy egyéni sikere volt,

amelyért ő — **Biró Lajos** —, hogy ez így van, nevének súlyával és presztízsével ebben a levélben egyenesen

kezességet vállal.

A Reggel a kitűnő magyar író iránt érzett nagybecsülésének kifejezést adandó, természetesen, kiadja **Biró Lajos** levelét azzal, hogy ha a „Szép Heléna”-magánélet” című film Budapestre majd elérkezik, akkor majd úgy a közönségnek, mint nekünk módunkban lesz, hogy ezzel az érdekes affárral újból foglalkozzunk. A Reggel fog a legjobban örülni, ha egy magyar rendező munkájának sikerét elismerheti. **Biró Lajos** levele pedig így hangzik:

Hollywood, január 15.

Igen tisztelt szerkesztő ur,

három héttig tart, míg A Reggel eljut Budapestre! Hollywoodba. Három héttig tart, míg ez a levél eljut Hollywoodból Budapestre. Ha én tisztelettel helyet kérek egy-két megjegyzés számára A Reggel hasábjain és ha szerkesztő ur olyan kegyes, hogy helyet ad ezeknek a megjegyzéseknek, akkor valami hét hét távol-ság lesz a hollywoodi reflexiók között és azok között a sorok között, amelyekre vonatkoznak. A saját újságiról lelkiismeretem megköszönti tiltakozásáért kellett tesztelnom, mielőtt rászámlát magam ennek a levélnek a megírására. Úgy érzem azonban, hogy

ezeknek a soroknak hét hét múlva is lesz bizonyos aktualitásuk.

A Reggel azt a hírt közölte (ugy tudom, kitűnő újságiról) és elsőrangú színházi embernek a tollából), hogy **Korda Mária meg-bukott első amerikai filmjében**, a „Szép Heléna”-magánélet” című filmben, amelyet a férje, **Korda Sándor** rendezett. Tulajdonképpen kettős bukásról volna tehát szó, egy magyar színész bukásáról és egy magyar rendező bukásáról. A színpad nagy szerencsésjátékában mind-nyajunk intím ellenségeinek ösztöne öröme bizony előfordulnak az ilyen summa elintéző-ek is. A kocka kétszer vett vakot. De ezáltal másképpen történt. Sajnálom, hogy kevesek örömet meg kell rontanom, de bizonyos vagyok benne, hogy A Reggel olvasóinak örömet szer-kezik vele, ha megírom és

kezességet válllok érte,

hogy a kocka ezáltal kétszer hatot vett. **Korda Mária**nak egészen szokatlan, első amerikai szereplésénél egészen rendkívüli

személyes sikere

volt a „The private life of Helen of Troy”-ban. **Korda Sándornak**, mint rendezőnek külön nagy sikere volt. És a film mindennek a tetőjére, nemcsak Newyorkban, hanem — amit alig mert valaki remélni — amerikai kisvárosokban is egészen kivételes pénzügyi sikert hozott. Nem tudom, hogy az a kitűnő kollégám, aki a bukásokról szóló hírt nyilvánosságra hozta, kitől kapta az információt. Legyen szabad nekem megmondanom, hogy az én információim honnan erednek. Először is a newyorki lapokból. Itt vannak előttem a newyorki lapok kritikái a filmről. Newyorki lapokban a filmnek nagy és fontos rovat jut, a

filmkritikus pozíciója talán a színházi kritiká-sénál is respektáltabb és a kritika néha kegyetlenül elbánik egy-egy új filmmel, súlyos-bító körülményül szolgálva, ha európai mű-vészek vagy rendezők munkájáról van szó. Ez-zel szemben, mit írt a newyorki kritika **Korda Mária**ról? **Mordaunt Hall** a „New-York Ti-mes”-ban:

„Nem lehet elképzelni szerencsésebb választást, mint **Korda Mária**t a **Heléna** szerepére. *Graciózus és elragadóan szép, csöndes humora van és pontosan tudja, hogy ő az a szöke liliom*”, akinek az asszonyi varázsa miatt háboruk indultak meg.”

Quin Martin a „New-York World”-ban:

„Véleményem szerint ez a **Korda Mária** meglepően (amazingly) szép fiatal asszony. Megadott neki a báj és a harmonia adománya és különös szerencs-kepen egy kifejezett és határozott *Heléna*-karakter.”

George Gerhard az „Evening World”-ban:

„A legszerencsésebb elhatározás, hogy **Heléna** sze-repére megválasztották **Korda Mária**t, a vagyonián szép magyar színésznő. **Korda Mária** pikares és exotikus *Heléna*-ja tökéletes. Nincs hollywoodi sztár, aki helyén lett volna ebben a szerepben.”

Ezt így lehetne még hasábkönnel keresz-tül folytatni; de még csak egy kritikát, a **John Erskine**-ét, aki a „The private life of Helen of Troy” szerzője, *Amerika egyik legnép-szerűbb írója* és akinek ez az ítélete végigment az egész amerikai sajtón:

„Amikor **Heléna**-verziómat megírtam, sejtsem sem volt róla, hogy van valaki a világon, aki töké-letes megismerője ennek a karakternek. Mitán láttam a filmet és találkoztam **Korda Mária**val,

A dybuk-hisztéria, vagy a lány, akit a halál visz az esküvőre

(A Reggel tudósítójától.) A Café Herrenhof-ban, amely öt évvel ezelőtt a bécsi írők ked-vece esatartott volt — **Karl Kraus** és **Franz Werfel** társaságát is ott gyilkolta egymást —, szóval, az irodalmi feketekávé mellett egy de-cemberi napon megszólalt **Ludwig Hardt**, aki a színészi professzora volt **Reinhardt**-nak: „Látta már a *Dybuk*-ot?” — „Nem láttam.” — „Három napja megy és nem láttam?” — „Meg fogom nézni!” — cseszteltem. — „Meg kell néznie! Ilyen előadás még nem láttam...” **Reinhardt** már három estét ott ül az első sor-ban. Néz — és néz — lapul. Még mindig tanul. Így szedte föl a tudományát. Már nagyon rá-fért — egy kis egyszerűségi lecke. *Bénség.*

A Dybuk-nál minden belül van és befelé mélyül

— mégis izzó lesz a terem tőle.” Erdekelt, amit **Hardt** mondott, aki a legképzettebb színpadi emberek egyike s ezenkívül művész! Ami **Reinhardt**ot illette, épp akkoriban gondoltam arra, hogy sokban csalódtam benne. Abban az év-ben jött először állandó játéka **Bécsbe**, a salz-burgi szezon után, ahol, tudnivaló, *amerikaiak-nak* játszott. **Bécsbe** is *talált raffinementtal* és *sznob szceriózással* érkezett. Az igazi bécsiek-nek nem tetszett. „Gut für Amerika!” — mondák nevetve. És most ez a **Reinhardt** mégis csak beült három estére *kin*, a *Prater-strässen* a *szegényes Roland-színházba* és örö-kön át figyelte a vilnai jüddisznészeket. El-jött a Burg redouteternéből — s a *Dybuk*-ot nézte meg háromszor!...

Aznapi este elmentem a *Dybuk*-ba.

*

Olyan nyelven játszottak, amelyen nem ér-tek. Ha az ember orosz, japán, néger vagy — teszem — jiddis darabhoz megy, először meg kell szokni, hogy nélkülözze a szöveget. Ez, a vilnai színészek *Dybuk*-ja, életem egyik leg-nagyobb színházi élménye. Először: maga a darab. Nem könnyű észbeli megállapítás-okkal írni róla — nemcsak azért, mert ez a legen-dának mondott színjáték: *misztérium*, hanem mert

több, mint *misztérium*.

Aki nagyon ráfigyel a darab belső poézisé-re, annak előbb-utóbb meg kell éreznie, hogy a *misztikus formák és burkok* itt (minden lát-szat ellenére) tulajdonképpen csak *külsőségek*: a *legdrámaibb emberi érzések* szimbólumai és

elfelejtetem, hogy mi is volt az eredeti koncepcióm *Helénáról*.”

Akit érdekel, az elolvashatja ezeket a kriti-kákat eredetiben, hiszen Budapestben megkap-tatók a newyorki lapok. A newyorki lapok-ban el lehet olvasni azt is, hogy a *film new-yorki bemutatóját* a **Korda Mária** személyes megjelenésével költötték össze (ami egészen ki-vételes disztinkció színésznek, vagy színésznő-nek) és hogy a bemutatón és a bemutató után *Newyork polgármesterétől kezdve a művész-klubokig, a rádióban való mindennapos nyi-ltatkoztatól kezdve* az egyenesen az ő tisztele-tére rendezett bankettekig

Korda Márianak annyi ünneplésben volt része, hogy egy hét múlva nem bírta to-vább és elmenekült Newyorkból.

A newyorki bemutató után azonban jött a *san-franciscói bemutató*, ahol a filmnek egyenesen *szendvics sikere* volt: azután bemutatók sora az amerikai városokban, kisvárosokban is, ahol teljessé lett a film győzelme. (Amerika-ban, ahol huszezer filmszínház van, a kisváro-sok jelentősége a film üzleti eredményeinek a szempontjából sokkal nagyobb, mint az euró-pai kisvárosoké.) Mindez elolvasható az ame-ricai filmlapokban, amelyek Budapestre is járnak. De talán így is sikerült már *A Reggel* és *A Reggel* olvasóit meggyőzőm. Egy ma-gyar színésznő első amerikai szereplése nagy sikerrel járt, egy magyar rendező második amerikai filmje még nagyobb siker, mint az első filmje volt és a két film együtt irigylésre-méltóan

erőssé és jóvá tette a pozícióját.

Ha a magyar sajtó csak a legmeg-bizhatóbb hírforrásokat használja föl, nem-csak a saját méltóságának tesz szolgálá-tot, hanem minden írónak, minden mű-vésznek, minden hoteliernek, aki Magyar-országon él, egyezéssel azoknak az összegzett egyéni érdekeknek, amelyeket együtt már szá-bad közérdeknek nevezni. És *A Reggel* ennek a hosszúra nyúlt és három héttig utazó levél-nek a kiadásával ezt a közérdeket szolgálja. Köszönettel és tisztelettel. Szerkesztő Ur igaz hive

Biró Lajos

hogy *cégül semmi földöntúli nem marad a dybuk-ról szóló tragédiában*. Lea, a gazdag brinitzi rabbi leánya szereti apja egyik sze-gény tanítványát, az is szereti őt. Egymásnak valók, de a rabbi gazdag vót keres. Az eljeg-yezés hírére meghal a szegény szerelmes és Lea — *lelki beteg* lesz. A babonás környezet szerint az elhalt ifjú szelleme — *dybukja* — szállta meg a leányt, *ezentúl a dybuk beszél belőle*, az nem engedi, hogy a gazdag és nemszeretett ifjúval házasságra lépjen. Egy idegen rabbi ördögűzés kísérel meg a leányon. A szeren-csétlen leány, aki ezt

a dybuk-hisztériát

tudat alatt, *védekezésből produkálta* — ez volt ugyanis az egyetlen földi forma, amelyben hü maradtolt szerelmeshez! —, először nem akar meggyógyulni, csak lassan török meg az erőszak alatt. A dybuk elhagyja testét, de *Lea belébe*, hogy mégis hü maradhasson elhalt vőlegényéhez. Ennyi az egész. Különös, boron-gos oroz-zsidó környezetben, esodaltatos nép-szokások, misztikus zenék és táncok alafesté-sével. Olyan szenvedélyek és szenvedések tör-nek ki belőle, amilyeneket csak a *legnagyobb poéták tudtak színpadról megszólítani*. És bár *Anski*, a „*Dybuk*” írója föltétlenül költő, mégis az az érzésünk, ez az öntudatlanság és a szimbólumoknak ez az elemi ereje a *nép költé-szét*.

*

Öt év múlt el a bécsi bemutató óta és *egy kép feljethetetlen maradt előttem*. Leának, a fehérruhás menyasszonynak — orosz-zsidó szo-kás szerint — esküvő előtt *táncolnia kell a koldussasszonyokkal*. Lea szerelmese már ha-lott, — a gazdaggal való lakodalmat most kez-dődik. Leát meg nem szállta meg a dybuk, csak ábrándosan, ijedten szomorn. És ekkor a menyasszony tornáca elé előjön az utolsó kol-dussasszony. Hamuszürke, toprongos, ruhája ugy lóg, mint a tépett bázolyzárnyak, hamu-szürke arcát a fejkendőtlől meg se látjuk. Este-len, emmögös eszímája van. Kinyújtja a kar-ját, úgy hívja a menyasszonyt. A sokszázéves ösziód zene sikolt a színpalak mögöl. Lea sá-padt arca halottfehér lesz, megabonázottan nézi a szárveteket és gyöngéd mozdulatokkal, lágy álomlépésekkel, kinyit lányzemekkel megindul feléje. Dajkaja, barátinói nem akar-ják engedni. O csak megy. És táncol. A ház-szonypuha, fehér, fiatal teremtés belesimul a koldussasszony karjába. O az a tánc... azzal a zenével...

A leány, aki beleegyezett, hogy a halál viszi a lakodalomba...

Ezeket a percek nem lehet elfelejteni.

Dénes Zsófia

„Majd a Jegenye...!!” Salamon Bélával a Terézkörúti Színpadon

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

volna-e valami kifogása az ellen, hogy ezuttal (a szokástól teljesen eltérően: minden fölösleges közérzékenységek nélkül), hogy úgy mondjam, mea sponte, rövid s áttekinthető play-doyerben vázoljam az elmúlt mozgalmas színházi hét eseményeit?

— Eppen kérni akartam a nagyságos főügyész urat!

— Akkor tehát: tekintetes királyi közönség! Az elmúlt héten a Jackson-görle városzerte élénk izgalom kellett bevonulásán kívül két nagyvezetett reprezentatív premier is volt városunkban, hogy a Nagy Jenő vasárnap hajnalig tartó jubileumi előadásáról egyelőre ne is beszéljék. Ez a két premier a hajdani Unió rt. két törzsszínházában, a Király- és Magyar Színházban zajlott le meglehetősen izgalmas és felkeltető „drukkok” között és aránylag mind a kettő beváltotta a hozzá fűzött reményeket, ha nem is 100%-ig valósulva...

— Szóval — karitatív valorizáció!

— Főlkérem a védő urat, hogy tartózkodjék az ok nélküli kézbeszólásoktól. A Főügyesség álláspontjának kérelhetetlensége még nem jelenti azt, hogy kiscsibrendű bűnösök fejére kérjen mindenáron Bastille-t és guillotine-t! A világrt nem akarom azt mondani tehát, amit a védő ur (bizonyára szellemesen hitt aranygal) nekem imputál, hogy az ítélőszék előtt álló két színdarab, csak karitatív alapon volna sikeresnek nevezhető. Mindössze annyit szabadon megfogalmaznom, hogy a hozsánázás és hallgatás volna az a kritikai forma, amelyet ezuttal sem a „Trojka”-ról, sem az „Éva grófnő”-vel szemben nem tarthatok a legmegfelelőbbnek és leghelyénvalóbbnak.

— Indoklás!

— Nyugodjon meg a tisztelt védelem, amelynek ez nem annyira meggyőződése, mint inkább business-e, hogy az indoklással sem fogok adós maradni. A hely, amelyről szólok, évek hosszú során át büszke tradícióvá fejlesztette azt a szokást, hogy ábitatos tisztelget ragaszkodjék a makulátlan igazság törvényéhez és parancsaihoz. A publikum mindig ellenőrizhette utólag, hogy az a darab pedig, amelyet e helyről is jónak, kellemesnek, érdekesnek és mulatságosnak deklaráltak, valóban meg is érdemelte az érdeklődést. Ha tehát ezuttal azt állítom, hogy a város kiváltságát sem az „Éva grófnő”, sem a „Trojka” alkalmából nem turtom okvetlenül szükségesnek, azaz még nem állítottam azt, hogy a hét két magyar premierje nem érdemel meg fokozottabb — ha nem is entusiasztikus — érdeklődést a rajongó, jóhiszemű — a világ legrajongóbb és legjóhiszeműbb (bár szigorú) — székesfővárosi színházi közönsége részéről. „In medias res...”

— Ez ugge, oroszul van. Most jön a „Trojka”! — Ugy van! Fazekas Imre álljon elő! Ön írt egy színdarabot, amelyről előjáróban, — s a mű irodalmi érdemként rögtön meg kell jegyeznem, hogy dícséretes decentériával,

írói elmélyedéssel s hangjának és színeinek öntől szinte szokatlan letompítottágában még bizonyos szépséggel is van megírva. Ne sirjon! Szedje össze magát. Ön, aki nem először áll vádlottként a királyi közönség előtt s aki csak nemrég itéltetett egyhangú dorgató-rúrra s ebből következő hosszabb sőtlen-tumra, bizonyára a magabaszálós ádós perceiben határozta el, hogy ezuttal nem valamit szemfényvesztő artistaprodukcióval jelentkezik (amelyhez, ne felejtse, többek között a Molnár-írás kétsége és genialitása is hiányzik), sem holmi színes rongyokból összefecelt Potemkin-darabbal (amely mögül minden vérkeringés, élet! — hiányzik), hanem ezzel a tropikus levegőjű, bus problémával, amelyet ugyan szintén nem élt át, de amelynek tényét, amint ön maga is vallja, legalább szava-hihető szemtanútól hallotta. Nos, konstatálom, hogy figyelmesen adahallgattál s a hallottakat igyekezett, szívén s elméjének rejtőit gondosan átűrösztetni. A „Trojka” nem rálik szégyenre szerzőjének, aki lobogó temperamentumát, széles (handabandázni szerű) gesztusait, éles, a kiabálástól némelykor rikácsoló hangját oly férfias önmegtartóztatással arra a kevés nyugalomra vagy szerénylenségére temperálta, amely ennek a komor darabjának legfőbb értéke. Szilárd meggyőződésem, hogy ha ön kiigazult, vagy hallott témák helyett legszemélyesebb átélését fogja (őszintén!) színpadra hozni, az az ügyesség a rád képviselőt, még a jelen esetben főm-dolló kisebb színpadi célségek hiányában is, örömmel lesz kénytelen elutasítani magától, s e helyen csak mint elismert és kinevezett szakértővel, nem pedig mint vádlottal fog önnel foglalkozni, illetve érdekezni. Közlöm önnel, hogy büntérsai között sokat köszönhet ifjú rendezőjének, a boldog emléki herceg-prinsz ládoli rokonnak, a fiatal Vaszary Jánosnak, aki friss tüzet és erejét mintha csak transfúzió útján becsátotta volna a desperált milióji, tehát pedigrejtében szükség-szerűen lombá, lassu mű rendelkezésére s ezáltal a drámat bizonyos pontjain és csucsein valószággal lángra gyújtotta. Közönsége meg Kiss Ferenc és Törzs érdekes duóját, — bár Kiss Ferencet, ha rendezhetném ilyesfajta darabban, jólsimert s féjadalom, már már a szokrányosság stigmáját mutató kiűréseli helyett a színpadi nyugalom egyszerűbb és nemesebb megnyilvánulásai felé utasítanám. Ertekesnek tartom Makky Margit orosz paszteltjét, e primitív lény spiritalistikusan túlvilági fényével és föl-fel és el-elűnő lidérc-lángjaival, valamint Csontos bozontos, deliráló maszkiát is, noha igazat kell adnom annak az elhangzott megjegyzésnek, amely a magyar színpadnak ezt a gránitmonumentumát újból óta a Pál cár figurájára való emlékezés igencs észlelhető külsőségeitől. Az epizód szereplők közül egy excoctem eschóri figuráért, annak tökéletes — tökéletes! — ábrázolásáért minden dícséretet Z. Molnáré, aki

ról pedig hónapok óta elhölve állapítottam meg, hogy figuráért mintha nem óhajtott volna semmi felelősséget sem vállalni a színpadon. Nos, bizalmam újra az övé! Rétheg, Stella, Körmeny és Baróthy, valamint a háttérben valahol egy tízes arcú ifjú színész: Szilassy neoi epizód szereplő és Peti, aki mint régi „lippi”-ünk, nem hozott séggyet a fejünkre, egész mellet harcoltak a darabért, amely a nagy tavaszi offenzíváig minden bizonytalansággal kísért, hogy aztán a jól megérdemelt „rehabilitáció”-ra a második vonalban visszamenetelen...

— A „Trojka” küzdeni akar az utolsó esőpp véreig, az utolsó lehelletig!

— Dícséretes szándék, de a színház haditerve meg nem engedheti. Ma megtartják a Molnár-darab olvasópróbáját, amelyet a világhírű szerző (mely ellopott már e jelzőt) személyesen eszközöl. Bár hét lakat alatt őrzik a titkot és ha a Molnár-darab szövegkerül, mintha mindenki egyszerre némasági fogadalmat tenné: megtudtam a darab valószínű címét! Amiről még sehol egy betű meg nem jelent!

— Nos? Nos?!

— Ha...

— Ha?

— Hala...

— Hala!?!? Micsoda halandza ez, tisztesség ne essék, mondván...

— Halat! Ez a címe!

— Halali... Bizonyisten, nem rossz!

— Na, látja. De még nem egészen biztos, van egy másik terv is, de azt még én sem tudom. Nade — e kis kihagyás után — térjünk át a másik darabra. Következik Szirmay és Maros bűnügye, akiket az ügyesség az „Éva grófnő” premierje alkalmából zeneszerzés és librettóírás, egyből közpesszéges munkakörrel vádol. Aljonak elő a vádlottak!

— Vádlottak képviseletében van szerencsém átadni a meghatalmazásomat: Dr. Intim István ügyvéd, tiszteltetlek jelentkezem.

— A főtörzsgyalást megnyitom. Konstatálom, hogy Maros Ferenc a legtehetségesebb és legjobb magyar librettók írója, ezuttal merész elhatározással szakított a szokrányos operett-nemével — amely, hangsúlyozni kívánom, az ő földolgozásában minden szokrányossága ducára mindig ép mesél, kerek, fordulatok és irodalmi értékű kis drámat jelentett — s ezuttal a legelőbb feltebe nyult belé, amikor illusztris zeneszerzőjének ugyancsak hadifogolyként prezentálott. Nyilván a téma élő dráma-maiságának tulajdonítható tehát, hogy Szirmay Albert, annyi gyönyörű chanson és világ-híres operett szerzője ezuttal maga is inkább drámai muzsikával szolgált publikumnak, amely pedig ötle aranyfő, brokáttól, nehézségekkel és könnyű túllakról dús, színes, önle és elharzó muzsikához szokott. Az „Éva grófnő” muzsikája komoly és értékes zene, a szív és nem a lábak zenéje. Hiányzik belőle a jazz elhímetani mómora és patakzása, de a charlestonok és blues, a bottomok és libbie-hebbiek niagarai kakofóniája helyett bőven kárpótál a melódiasztisztiságának napsütéses le-regőjével, azaz a majdnem himnikus régióitig élő aradozással, amely a gyönyörű partietek éléklő Péchy Erzi szép arcára s a meghatótiságnak és belső átélésnek oly különös bitorban égő rózsaít varázsolta. A primadonnát soha még ily gyulladtan, a színpadi tranecnak ily forrásgyáiban nem láttam. Mintha máglyán égett volna — egész teste csupa tűz —, így szárnyalt egész valószínűtlen magasságokig melódiai acroplánjain. Két férfi között és a csodálatos asszony, Solthy György és Nádor Jenő között, aki minthogy „amugy is vissza-készül külföldre” (csak e szerepre ruccant vissza e Király-Színházba), nagy fájdalomra hosszú ideig nem foglalkozhatott a rozal hallgatósággal. Utaválut azaz a biztással lengtem zsebkendőmet távolodó vonatja után, hogyha valamely gyogyepedagógia uton végre megtanul emberi módon beszélni, színpadi (dialektikai) bántetlei még amnestiára is számíthatnak, még a legszigorúbb fórum előtt is. (A második félvornás közepéig tanusított magatartása legalább is erre enged következtetni, azon-

„Majd a Jegenye...!!” Salamon Bélával a Terézkörúti Színpadon

Minden este 9 órakor	Hegedűs Gyula	Az utolsó bölény: Kabos Gyula Fővárosi Operettszínház	Kertész Dezso	Legdrágább hely 6 pengő
-----------------------------------	------------------	---	------------------	--------------------------------------

**Gaál
Franciska**
“Ibolya”
Andrássy-úti Színház
A legdrágább jegy 7 pengő

Budapest szenzációja
**A Trojka előadása
Fazekas Imre drámája**
Magyar Színház

tal azonban újra az a Nádor lett, aki miatt emigrálnia kellett; hamis, emberfeletlen, edélgő operett-kramposz! Lásd: „Felejtse el, felejtse el!” jelenetet.)

— Bársony kisasszony?

— Örülök, hogy végre egyhangulag fölfedeztetett, — bár a kislány lőrekeny, hogy ne mondjam, eszenecsé székfiuma kissé szivderítően hatott rádm, ahelyett, hogy föllekesített volna, mint illusztris kollégáim. B. Rózsának meg kell híznia egy kicsit, gyermekből nővé kell válnia, érte kell egyúszóval egy kicsit s akkor határozottan chance-a van arra, hogy a magyar operett egyik legértékesebb, legszükségesebb csillaga legyen. A tehetsége, a bátorsága, az ötletessége máris megvan hozzá, a harrier-jét tehát cseszli nem fenyegeti. Rátkairól volna még komolyabban mondanivalóm, aki ezúttal a primitívumig legragyosított eszközeivel utóbbi éveinek legragyosított alakítását nyújtja. Öröm volt nézni és hallgatni ezt a nagy színészt, élő ostromlót a magyar operettnek. Sikere volt még Labárnak, Szirmának, Bárdóczynak és Pártosnak.

— A Jacksonok, a Jacksonok?

— Hja, ezek nem afféle ál-Tiller-gürlők, mint amilyenekkel a télen szédítették a naiv pestieket. Mondhatom: tökéletesek, semmivel sem rosszabbak, mint bármelyik párisi görlesoport, pedig én igazán valamennyit láttam. Muszáj megnézni őket. En, ha Zerkovitz helyében lennék, nem is játszatnám rájuk kívül csak Solti Hermint (akit fölgögygölése után 10 perces fapással fogadtak) és a jó Dénest, aki amolyan Huszár Púfi és szegény jó Gyárfás-pótlékká nőtte ki magát. Vous désirez encore?

— Hát a Nagy Jenő-jubileum!

— Igazság! Mondhatom, hogy régen volt ilyen élvezetes estém, de nem is volt soha még ilyen színdarab semmiféle előadásnak. Hallgasson ide: Honthy, Somogyi Nusi, Berkly Lili, Harasthy Mici, Hegedűs Gyula, Kiss Ferenc, Törzs Jenő, Kabos Gyula, Salamon Béla, Roti, Vendrey, Kertész Deszö, — hogy csak a nagyokat említsem, de rájuk kívül is a legkisebb szerepeket is a legjobb nevek játszották. Ilyen idegeséget még színpadon nem is láttam, mint ezen a „Nebántsvirág” jubileumi estén a Fővárosban. Rátkai először játsza életében Celestint — összesen két próbája volt —, de azért ment minden, ha nem is, mint a karika-csapás. Igazi utóélet-élvezet volt az egész, az extemporek diadala és mennybemegetele. Két kiló sonka és husz üveg pezsgő (Francois; ez alkalomra készült „Nebántsvirág”-töltés) fogyni az előadásokból jövő éhes székreközöl, akik csak 3 óra után jutottak vacsorához. Somogyi Nusi egy apáca kapusnő játszott, ezen a publikum nem győzött elcsigázni és tapsolni. Neki volt a legnagyobb sikere: „Végre egy magának való szerep”, extemporalizálta Kiss Feri...

— Römök!

— Tetszésnyilvánítástól méltóztatnék tartózkodni... Következik a Városi Színház mai premijérjéről, a „Hóhély” című Rimszky-Korsá-koff-operáról (kitűnő fordítója ifj. Lovász Márton) szóló beszámoló. A nagy orosz zenészerző

legértékesebb és legszebb operájának színrehozataláról — kitűnő szereposztása egy fiatal énekesnő: Kovács Ilona sikeres debütjét is jelenti — a Városi Színház a legkomolyabb operaszínházak közéjára emelkedett. (Szezonjuk koronáját még csak most akarják föltenni a „Johny spili auf” bemutatójával.) „Eddig legkezelebbi szerepe” pedig — a „Csókon szerzett vőlegény” hat figurája abban az átdolgozásban, amelyben est Faddák Amerikában szászor játszott. Végül beszámoló egy bankett-ről: Stella Adorján tiszteletére volt nagy kullórium abból az alkalomból, hogy két fordítása is szalad egyszerre a legnagyobb sikerrel. Handicap csak egy volt a dologban: az ünnepi loasztot leendő szerződés, a párisi gaminék elméke, Henry Berény tartotta...

— És a pletyka és a pletyka?

— Az ifjú spungol grand, aki excellens szerepet játszik közgazdasági életünkben, nyilván a fajrokonság érzületétől is indítva, művészpártoló rajongással meghívta magához szerény estélyesekére a Fléta-gereket. A gyerekek el is fogadta a meghívást, mire megindul-

tak a készülődések. Hoteanczer gyertyatényt szereltek föl a pesti lovagcsárba, Granadából Márok érkeztek a hazai hangulat emelésére, a szép szöke kis színésznő is fölkerült a háziasszonyi tisztvállalására, szétmentek a meghívók és az estély kihelytelen pazar külsőségek között a spangol pompa legfényesebb szertartásai között le is folyt. Holott az isteni Fléta nem is volt jelen. Elfogadta ugyan a meghívást, de utolsó percben lemondott és — egy másik estélyre ment el. Neki mindegy volt, a frakkja ugyanis rajta volt. Ezt az estét hívják Pesten a Don Joshé estének a Fléta-gyerekkel. A főtárgyalást bezárom, az összes vándorokat hazamehetnek...

* A „Walesi hárók” a Budai Dalárdá hangversenyén. A Budai Dalárda e hó 13-iki hangversenyének eseménye Szeghő Sándornak, a dalárda karnagyának legújabb alkáltsa, a „Walesi hárók” lesz.

* Basillies (Marta Schubert-estje február 18-án a Zeneakadémián. Jégyek Bozsavölgyi.)

* Keleti Lili zongoraszteje március 15-én a Vigadóban. (Bozsavölgyi.)

Belvárosti Színház

Nászéjszaka

MOZI

Francesca Bertini két szerelme

Francesca Bertini élete valóságos film, amelyet a Sors rendezett. Amikor már mindenki ismeri a nevét, amikor hírve, dicsősége beugyogja mindazokat a helyeket, ahol mozi van és filmet játszanak, beleszeret egy emberbe és inogni kezd a szerelme és a művészet között.

Olaszországban és egész Európában ismerték már akkor, de Bertininek volt egy titkos vágya: Amerika és ez a vágy nem akart teljesülni. Francesca Bertini, akit már akkor a film világában neveztek, várta várt a amerikai meghívást, úgy érezte, hogy karrierének ez lenne a csúcspontja, de ez a meghívás nem érkezett el és akkor egy napon ismét mondták a kérőjének, egy svájci embernek, aki dicsőszent volt, de soha a művészethez, az iradalomhoz, szépséghez még csak hozzá sem nyúlt. Világos szenczió az eljegyzés, karrierje delén egy művésznő szencziója az eljegyzés, karrierje delén egy művésznő

öltöztetése a fényt, a pompát, a dicsőséget, az ünnepeket...

Az esküvő napján a gratuláló táviratok között Amerikából is jött egy, William Fox a művésznőnek horribilis gázi mellett szerződést ajánlott föl...

Az ajánlat elkésett... Francesca Bertini elvette a táviratot, anélkül, hogy a férjének szolt volna...

Es azóta Francesca Bertini minden ajánlatot visszautasított, beutazta a világot, a mozik pártolói állt le és annan nézte a csillogó vasznat, a dicsőséget árasztó fénykévet...

Két magyar embernek, Felner Pálnak és Somló Józsefnek, a Berlinben dolgozó nagyszti filmvállalkozóknak kellett Parisban becsatolnia Francesca Bertinivel, hogy visszatérjen a filmhez. Francesca Bertini maga választotta ki a visszatérőnek az „Odell” című szerepét, mert ez a szerep hozta neki egykor a legnagyobb sikert és bizonyos, hogy ez a siker most esőtörőn, amikor a Corvin, Urania, Corso, Décsi-mozi és Capitol bemutatja ezt a filmet, a választást Budapest közönsége is örömmel fogja fogadni.

Manon Lescaut és Harry Piel

Ha igaz is az a közkeletű megállapítás, hogy a közönség kiszámíthatatlan, mégis lehet tudni azt, hogy mi kell a nézőknek, mégis lehet ismerni a publikum nézetét, izlését és kívánságait. A legjobb példa erre „A kurtizán”, amely a Radius és a Capitol mutatott be ezen a héten páratlanul nagy sikerrel.

Azt szokták mondani, hogy a közönség nem szereti a kosztümös filmeket. Dehogyan nem szereti! Csak hogy a filmben legyen egyéb is, nemcsak kosztüm. Az a kosztümös film, amelynek meséje lélekzeftőitően izgalmas, amelynek főszereplői: a szép szöke Dolores Costello és John Barrymore, a férfideák, amelynek kiállítása fényűzően pazar, az még ha kosztü-

mös is, kell a közönségnek, amit a Radius és a Capitol táblás házai is bizonyítanak.

Hogy azután Harry Piel az a márka, amely biztos siker, azt még a legnaivabb mozi-igazgató is tudja. „Az éjszaka rejtelmei”, amely „A kurtizán” mellett a műsor második attrakciója, a kitűnő színész legötletesebb, legbravurább filmje és így érthető, hogy a Radius és a Capitol igazgatósága most tárgyal a nagy sikert aratótt műsor esetleges prolongálásáról.

Zálogécdulákat kiválóan
Ékszeresek bárkinél drágábban veszek
Singer IV, Egyetem-utca 11. Egyetem-
tér sarkán

Nincs ott nagyság, ahol nincs egyszerűség, jóság és igazság!

A rohanó autók és expresszek, a fékezhetetlenül száználó események, a kihelytelen gyors-tempójú mai élet napjaiban szinte furesa elgondolni, hogy még néhány évvel ezelőtt volt egy zseni ezen a földön, aki nem tudott, nem akart tudni erről a megszédült tempóról, amely csak a pillanatok érzését éli, amely rohogásban legázol erkölcsöt, ideált, elmélyedést és valahol a végtelen Oroszország egy kis zugában, háborúk és forradalmak viharában, a jóságot és az egyszerűséget tudta prédikálni...

Tolsztoj Leó gróf az egyszerűség, jóság és igazság apostola volt, aki ezeket a törvényeket a maga számára is szentnek tartotta. Ezért vonult vissza Jasznaja-Poljanára remetének és műtán a muzsik rendszerint, ha halálát érzi, visszavonul belső szobájába és egyedül akar elbuzsuzni a világtól. Tolsztoj Leó is halála előtt tíz nappal eltűnt és rokonai csak hosszas kutatás után tudták a nyomára bukkanni, hogy utolsó lehelletét fölfújta...

Tolsztoj Leó egy hosszú-hosszu életet át kereste az igazságot és nem tudta a mai kor civilizációjában, kultúrájában megtalálni. Minden regényében ő maga szerepel, hol Deleszov, hol Nechljudov néven és minden regényében észre akarja egyvezetni a mai kultúra korlátait, a mai civilizáció törvényeit, a lélek, az igazság, az egyszerűség és a jóság törvényeivel...

„Nincs ott nagyság, ahol nincs egyszerűség, jóság és igazság!” — mondja egyik regényében és hőseinek tragikuma éppen az, hogy a jóság, igazság és egyszerűség keresése közben a mai

világ tragédiáinak áldozataivá lesznek.

Nechljudov Ivanovics Dimitrijnek, a fiatal diáknak és a szép kis Maszlova Katusának az életét is a mai erkölcs rongja meg, de a jóság és önfeláldozás nem tudja megmenteni. Dimitrij fiatal diákkorából ismeri Katusát és amikor Pétervárról mint fenyves tiszt tér vissza a falusi birtokra, a kis léány beleszeret a ragyogó egyenruhba csillogásába... Dimitrij továbbvonul és Katusa ottmarad a birtokon a szegényével... Tolsztoj szerint a könnyű erkölcsi fölfogás itt tiporja el két ember életét...

Mert hát év múlva, amikor Dimitrij nagy ur, egy esküdtőlki tárgyaláson elébe kerül Katusa kifestve, elzúllóttan, gyilkosság vádjának terhe alatt és a vád csakhamar az élet-fogytiglani kényszermunkának az ítéletévé súlyosodik...

Dimitrijben fölébred a tolsztoji lélek, keserű önvádakat illeti magát, elkíséri a léányt a szibériai ölmánykák és közben minden megtesz, hogy megkegyelmezzene Katusának. A kegyelem megérkezik, Dimitrij jóvá akarja tenni hibáját és feleségül kéri Katusát, de a léány visszautasítja és tovább megy a maga útján, amely épp olyan görögnyös és nehéz, mint ezentul Dimitrijé lesz, de mégis más út, mert most már a földvel egy uton nem járhat...

A „Föltámadás” című hatalmas regényében, Karenin Anna után legnépszerűbb, legszínesebb munkájában mondja el ezt a történetet Tolsztoj és szinte vallomást tesz amellett, hogy a jóság és egyszerűség nem tud megküzdeni a mai civilizációval, de akkor is jóknak és egyszerűnek kell lenniük, ha ez hiábavalóan bizonyul...

A jóságot és igazságot prédikálni kell ma,

amikor a jóság és igazság az élet Hamupipőké, minden szöszkéről és a legmessze-hangzóból, legnagyobb akusztikájú szöszék ma a mozi. A mozi vásznára vitték Tolsztoj programját, lelket, legszebb művét, a „Föltámadást” és Dimitrij szerepében Rod la Rocque, a legkiválóbb amerikai jellemzőszínek egyike, Katusa szerepében pedig Dolores del Rio, a melaszemű, fájdalmas szépségű kubai színésznő vállalkoztak a jóság, egyszerűség és igazság szolgálatára...

A film most érkezett Budapestre és a legközlebbi napokban már a budapesti közönség is látni fogja. Nincs mit dicsőítenünk ezen a filmben. Méltó a regényhez, tolsztoji nagyságig emelkednek előtűnk a színészek a játékaiban, a téma a rendezésben és az igazságok a film sugárkévéjében. Tolsztoj lelke, a jasznaja-poljanai remete örök, mindennel dacoló idealizmus, esodálatos lekésedése szól hozzánk a néma vásznról és ha Rod la Rocque és Dolores del Rio egy ember szemébe könnyeket fakasztanak, ha egy embernek megdöbben a szíve, ha egy ember meggy ki a nézőtőlre le-hajított fövel, elgondolható és megjavulva, akkor Tolsztoj nagy gondolatának filmbre való föltámasztása már elérte a célját, az idealizmus, az egyszerűség és jóság hitvallása ui hívőkert szerzett a kinokkal, fájdalmaikkal, gyűlölettel, haraggal és elkeseredéssel átitott emberek között...

r. i.

Leendő anyák, vigyázzát!
Gyermekekcsí csak gyógyszerpágy-
gyal MAHS védjeggyel
olpusztíthatatlan
BRUCK VI, Andrássy-ut 38. sz.
a Párisi Áruházal szemben
Képes árjegyzék 50 fillér bélyeg ellenében

KÖZGAZDASÁG

Nem Európa ellen irányul az amerikai bankrátaemelés!

(A Reggel tudósítójától.) A newyorki Federal Reserve Bank rátaemelése, bár a chicagói, richmondi és bostoni bankok emelése után várható volt, lesújtó hatással volt az európai gazdasági közvéleményre. Joggal vagy ok nélkül, az amerikai tőkeforrás begugulását, a múlt év óta erőteljes átmenet kibontakozó konjunktúra elhangulását, erős pénzszűkét és a termelés visszaesését várják tőle, amely amerikai kölcsöntőkéik nélkül kiszárad és visszahanyatlik az inflációs esztendő keserűségébe. A berlini tőzsde érzékeny lánghullással fogadta a newyorki bankráta emelésének a hírt, a pesti tőzsde természetesen hízen utánozta a berlini példát, bár ha közelebbről megnézzük, rájövünk arra, hogy erre a példakövetésre alig volt oka. A newyorki kamatlábemelésnek alig lesz kihatása az európai kontinens gazdasági életére.

Ha van is célzatosság, politikai és gazdasági, a newyorki jegyintézet elhatározásában, akkor sem irányul ez a kontinens, legfőképpen Anglia ellen.

Anglia és az Egyesült Államok között a politikai viszony sohasem volt még olyan feszült, mint a múlt év nyara óta, amióta az angol admirálisok makacs ellenállása megghusított a Coolidge elnök tengeri leszerelési tervét. A válasz a washingtoni kormány hajóépítési programja volt, amely öt év alatt fogja felépíteni a világ egyik leghatalmasabb és legmodernebb armadáját. A genfi konferencia kudarcára ez volt Amerika egyik válasza. De a modern politika harcokat nemcsak a fegyverkezéssel, hanem a gazdasági erőmunkával terén vívja meg. Anglia a nagy szénstrájk óta olyan föllendülésnek örvend, mint 1920 óta soha. A fogyasztás erős ütemben emelkedett s bár a szénkrízis és a Lancashire pamutiparának nagy válsága változatlanul tart tovább, más téren, az új ipar, a villamosság, a műselyem- és vegyipar terén Anglia igen erőteljes javulással dícselkedhet. Nemesak a fogyasztás emelkedéséből tűnik ez ki, hanem abból is, hogy a Cityben az elmúlt évben több mint másfélmillió dollár új befektetés értéket tudtak elhelyezni a közönség körében.

A kibontakozó angol „Hochkonjunktur” ellen irányul elsősorban az amerikai bankráta emelése, hogy ezzel megakadályozzák az Angol Bankot abban, hogy a maga részéről a bankkamatiát a Banque de France példájára leszállítsa,

amit már hetek óta vártak s ezzel csökkentse az angol konjunktúra kifejlődésének lehetőségét. Hogy az amerikai tőkeemelés nem irányul a kontinentális Európa ellen, annak legegyszerűbb bizonyítéka, hogy nemrégiben sikerült hosszú idő után ismét igen jelentős német kölcsönt elhelyezni Newyorkban s alig néhány hete, hogy a washingtoni pénzügyi kormány megszüntette a francia kölcsönök ellen elrendelt „embargót”, vagyis a francia kölcsönök elhelyezésének tilalmát. Mindez természetesen esupa föltevés! Viszont az bizonyos, hogy az amerikai jegybankoknak igen jelentős okaik voltak a bankráta emelésére, magában Amerikában. Az amerikai gazdasági élet igen sok olyan vonást mutat, amely komoly közgazdászokat alapos megfontolásra kényszerít. Az 1921-től 1926-ig eltelt félévtized alatt páratlanul magasra lendült a gazdasági élet vonala. Egy adattal lehet ezt a föllendülést legegyszerűbben megvilágítani. Az átlagos amerikai család évi jövedelme ez öt év alatt 276 dollárral emelkedett.

Ez az emelkedés 76 millió olyan családra vonatkozik, amely a családtag munkájából él, tehát Amerika nemzeti jövedelme évi kétmilliárd dollárral szaporodott.

A ragyogó külső kép mögött azonban rejtőzött sötét vonás rejlik. Egy az, hogy az Egyesült Államok lakosságának a fele még mindig nem keresi meg azt az átlagjövedelmet, amit odaát megélhetési minimumnak tekintenek, a másik, hogy a nemzet jó fele, a farmerek, súlyos gondokkal küzd és vagyoni színvonala folyton hanyatlik és a harmadik, hogy a nagyipar egy része évről-évre esőkenő nyereséggel kénytelen megelégedni, a másik része a részletűzletre alapította egész existenciáját, amely pedig, sok komoly ember szerint, hegyére állított piramisoz hasonlít. Az amerikai szénátus alig egy negyedével ezelőtt külön bizottságot küldött ki annak a rejtélyes jelenségnek kikutatására, hogy állapítsa meg, mi az oka, hogy a nemzet vagyona és jövedelme növekszik, de egyes rétegeinek helyzete egyre romlik.

Inflációs jelenségek ezek s inflációs jelenség az is, hogy majdnem két év óta az Unió tőzsdéin, főleg a Wallstreeten hosszantartó s egyre szélesebb rétegekre kiterjedő spekuláció dúl, amely annál veszedelmesebb, mert kölcsönpenzen történik.

Hirtelen árzuhanások meg-megszakították ugyan ezt a spekulációs örületet, de megakasztani s elapasztani nem tudták.

Hogy a lombardkölcsönöket megdrágítsák s a tőzsdéi játékokat kissé szűkebb merdebe szorítsák, nyúltak az amerikai jegybankok, nyilván felsőbb sugallásra, a bankráta emeléséhez.

Ezek lehetnek okai a Federal Reserve Bank elhatározásának s ezért nem kell adni a tul-

okosak sötét proféciaiára. S különben is, abban az országban, ahol a 14%-os, félszázalékosan biztosított, rövidlejáratú kölcsön mindennapi jelenség, igazán nem sokat számít, hogy Newyorkban egy 1/2%-kal megdrágult a pénz!

Kiss Dezső

Állami ellenőrzést követelnek a magánalkalmazottak a vállalati nyugdíjintézeteknél

(A Reggel tudósítójától.) A népjóléti miniszter készülő öregségi és rokkantsági törvénytervezetéhez, amelyet ma elsőnek ismertet a Reggel, kapcsolódik a magánalkalmazottaknak most megindított mozgalma, amely a működő magánnyugdíjalapok állami ellenőrzését követeli. Szilágyi Lajos ebben az ügyben szerdán interpellál a képviselőházban és fölhívja a kormányt, hogy

a vállalati nyugdíjpénztárak állami ellenőrzését is csatolják Vass miniszter szociálisbiztosítási javaslatához.

A Reggel beszélt erről Szilágyi Lajossal, aki a következőket mondta:

— A nyugdíjvalorizációs törvény lehetővé teszi a nyugdíjintézetek rekonstrukcióját, de állami ellenőrzés nélkül nincs garancia arra, hogy az újjászervezett nyugdíjalapok kötelezettségeiknek eleget tudjanak tenni. Vass miniszternek javaslata csak akkor oldja meg a szociális biztosítás problémáját, ha intézkedik az állami ellenőrzésről is, de egyben

garanciát nyújt a vállalatoknak, hogy a nyugdíjalapok javára adományozott tőkéket meg-hagyják az önálló nyugdíjintézeteknek.

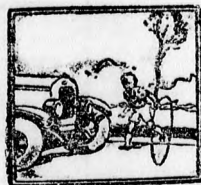
Felő, hogy a szociális biztosításra vonatkozó külföldi törvényeket nálunk állami ellenőrzés nélkül fogadják alkalmazni, pedig a mi viszonyaink teljesen mások. Például Ausztriában nincs törvényes intézkedés a nyugdíjak valorizációjáról sem. A magánnyugdíjalapok penzességét összehangba kell hozni az állásán agkori és rokkantbiztosítási törvénnyel, mert

megdöbbentő adatok vannak arról, hogy mennyire labilis alapon nyúznak a rekonstruált nyugdíjintézetek.

Vannak olyanok is, amelyek a még lényegesen alkalmazottak járulékait teljesen fölhasználják a régi nyugdíjak fizetésére, holott ez ellenkezik a nyugdíj-tartalékolás lényegével és egyben az 1926. XVI. törvényekkel.

Próbáljon Ön becsereálni vagy eladni egy 2 kerékfészes kocsit, majd meglátja, mit kap érte.

4 kerék fészes

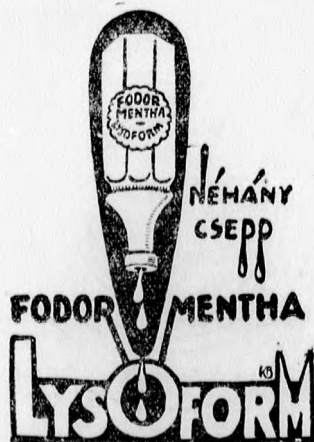
a könnyű amerikai
kocsik közül
legelőneke alkalmazott

Whippet

Amerika legelső európai típusú könnyű kocsija

FÖLERAKAT: VI, ANDRÁSSY-UT 34

TELEFON: TERÉZ 285-81

VASÁRNAPI SPORT

A finn Thunberg a gyorskorcsolyázás világbajnoka

Carlson csodálatos világrekordja

Ducos, február 5.

(A Reggel tudósítójának távirati jelentése.) Rendkívül hideg időben, abszolút kitűnő jégen folyt le a vasárnap délelőtti a gyorskorcsolyázás világbajnokság harmadik futama 1500 méteres távolságon.

Győzött a finn Thunberg 2 perc 15,5 másodperc alatt. 2. Evensen (Norvégia) 2 p. 20,6 mp. 3. Ballangrud (Norvégia) 2 p. 20,9 mp. 4. Staksrud (Norvégia) 2 p. 21,4 mp. 5. Nygren (Norvégia) 2 p. 22,4 mp. 6. Larsen (Norvégia) 2 p. 22,8 mp. 7. Mjeld (Norvégia) 2 p. 23,8 mp.

Ebédre Zoltán harmadik 2 p. 23,8 mp-es idővel csak a tizenhatodik helyet tudta elfoglalni.

A világbajnokság negyedik futamában, 10.000 méteren

Armand Carlson (Norvégia) teljes 5 másodperccel javította meg Mathiesen 17 perc 23,6 másodperces világrekordját, míg Ballangrud beállította a régi világrekordot.

Győztes: Carlson (Norvégia) 1 p. 13,8 mp. Világrekord! 2. Ballangrud 17 p. 22,6 mp. 3. Staksrud 17 p. 23,2 mp. 4. Evensen 17 p. 30,2 mp. 5. Mjeld 17 p. 31,6 mp. 6. Thunberg 17 p. 34,8 mp. 7. Larsen 17 p. 42,2 mp. 8. Pollacek (Ausztria) 17 p. 51,4 mp. 9. Jungbuth (Ausztria) 17 p. 52,8 mp. 10. Nygren (Norvégia) 17 p. 57,8 mp.

Ebédre Zoltán huszonegyedik lett. Ideje: 19 perc 10,2 másodperc.

Végéreményben tehát a világbajnok Glas Thunberg (Finnország), aki mögött a norvégok a következőképpen helyezkedtek el: Ballangrud, Evensen, Larsen, Staksrud és Mjeld. K. M.

Kedden reggel indul a válogatott hokkicsapat a sz. morizsi téli olimpiára. A csapat tagjai a következők: Kapuskov: Ordódy, Heinrich; hátvéd: Lator, Berna, Krepuska; csatár: Minder Sándor, Barcsa (BBTE), Weiner, Krempels és Révay gróf. Kiserő: Minder Frigyes.

Vereség érte a ferencvárosi profikat

(A Reggel tudósítójától.) A kellemetlen időjárás ellenére is tekintélyes számú futballrajongó jelent meg a Hungária-úti pályán, ahol a **Hungária-Pestercsét**-kupa mérkőzés előtt a **Ferencváros-Turul komb.**-Nemzeti barátságos jellegű mérkőzés volt a tulajdonképeni esemény.

Ez a párharc váratlan eredménnyel végződött, ami az alábbiakból tűnik ki.

Nemzeti-Ferencváros Turul komb. 3:2 (1:1). A mérkőzés a kombinált heves támadással indul és már a küzdelem elején a Nemzetiek figyelemre méltóan, amit Turul 16 be: az. A góllélekkel támadó kegye az első félidőben szinte feltámadhatatlannal, újabb gólok azonban nem esnek, mert a Nemzeti védelme bizsosan paráz. A 38. percben az állandóan veszedelmes Csécsényi becsúszott Huber révén a hálóba, amire a Sten álló Kautsky a falos labdát védhetetlenül belövi: 1:1.

A második félidő elején is a ferencvárosiak vannak frontban és a 10. percben nagyon veszedelmes helyzetbe kerül a Nemzeti kapuja, Komor Komor ér, majd Kozsa 16 és Fröhlich felese védhetlenül érinti a hálót: 1:2.

A Nemzetiek nem vesztik el a kedvüket és különösen a jobbszárny révén sikeresen támadnak.

A 25. percben Rómy 11. ideális becsúszással Csécsényi egyúttal: 3:2. Majd Luká hibájából a 29. percben

Rómy 11. lövi a gólt és a győztes zolt.

Bár még jó idő volt, hátra a féldél végéig, a ferencvárosiak kiegyenlítő törekvései sorra megkúsultak.

Bécsi futball. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A serlegmérkőzések második fordulója a következő eredményekkel végződött: Hakoah-Austria 3:1 (1:1), WAC-Simmering 3:2, Admira-Sportklub 3:1, Radia-Wacker 3:1, Brigittenau-Kriegerklub 3:1, Hertha-Slovan 3:2, Floridsdorf-Grieshof 4:1, Wacker-Rasensportfreunde 11:9.

Prágai futball. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az aranyserlegért folyó labdarugómérkőzések során a Slavia és a Sparta 20.000 néző előtt 2:2 (0:0) arányban döntetlenül küzdött egymással. A Slavia az első féldél közepétől kezdődően csak kilenc emberrel játszott, mert két játékosa megsérült.

meghosszabbításnál a BTC vezetett, a másodikikban azonban az újból nézők nélkül eszálaltak. A szabályok értelmében tehát ezt a mérkőzést is újra kell játszani.

III. ker. FC-Vél SE 3:1 (3:1). (Hátrá-utca. — Biro: Gecé F.)

Rákospalotai serleg: Rákospalota-Husos 3:1. Erzsébetváros-U. Törökcs 4:1.

Barátságos mérkőzések: Vasas-Budai 3:3-as 3:3 (3:1). — FTC-Polyanag 7:0. — Szent: Bástya-Szegedi Anatól: válogatott 5:9 (3:9). Góllövők: Varga (2), Wahl (2), Beck. — Kispes: Józsefváros 8:3.

Fölényesen győzött az Attila

Miskolc, február 5.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Nehéz pályán került döntésre az Attila-Szombatnagyi SE kupa mérkőzés, amelynek sorsa csak az első féldélben volt nyílt. A küzdelem második felében a miskolci profik teljesen uralták a mezőnyt és végeredményben 4:1 (2:1) arányú megérdemelt győzelmet arattak.

A győztes csapat góllait Muhoray (2), Stiklós és Riff lőtték.

A szombat-vasárnapra tervezett osztrák-magyar tennismérkőzést elhalasztották február 11-12-ára, amikor a fűdőtálya-bajnokságok keretében fognak lebonyolódni a nemzetek közötti meccsek is a városi fűdőtályaiban.

A törvlvők első olimpiai próba-versenyén vítezt Terstyánszky Ödön győzött

(A Reggel tudósítójától.) Csekély érdeklődés mellett folyt le szombaton és vasárnap a BBTE törvlvők, amely gazdag mezőnyt vonzott, mert a szövetség rendelkezése alapján ez volt az első olimpiai próba-verseny, amelynek eredménye döntő hatással lesz a kiküldetésre.

Győzött a bajnok vítezt Terstyánszky Ödön alvezéres, akivel teljesen egyenrangú volt Rády József alvezéres, amit igazol az is, hogy Rády minősége 14 tust kapott, míg Terstyánszky huszonnégyet.

A harmadik helyen Kábitzky Gusztáv végzett, aki, ha a parádiproszokban is annyira otthonos lesz, mint a pengetámadásokban, akkor meg a bajnokságot is megnyerheti.

A küzdelem során az egyik favorit dr. Rozsnyai György állítólag megsérült és visszalépett, de mi azt hisszük, hogy a zsűri egyik ítélkezése, amely nem látta teljesen a szabályokat, kedvetlenül érintette és ez késztette a visszalépésre.

Részletes eredmények:

Győztes: Vitéz Terstyánszky Ödön (MAC) 8 góllal, 2. Rády József (MAC) 7 góllal, 3. Kábitzky Gusztáv (Tiszai VC) 5 góllal, 4. Dani Szabolcs (MAC) 4 góllal, 5. Batz Ottó (Tiszai VC) 4 góllal, 6. dr. Tóth Péter (MAC) 4 góllal, 7. Stark Andor (BBTE) 2 góllal, 8. Dunay András (BBTE) 1 góllal, 9. dr. Rozsnyai György (Vén Flak VC) 1 góllal. A zsűri Károly Gyula és Schenk Zoltán elnöklésével látta el nehéz feladatát. G. L.

A harmadosztályú kárdeszabajnokság döntőjét kedden ismétlik meg az FTC és a Royal FC között a Fodor-vivóteremben (Petőfi Sándor-utca 2).

Kitűnően sikerült a BTC boxviadala

(A Reggel tudósítójától.) A tévares legszebb tornacsarnokában, a BTC Klub-utcai helyiségében folyt le a piros-fehérek meghívásos boxviadala, amely téli házi előt folyt le. Az előkelő közönség sorában megjelent gróf Sárogyi Antal, dr. Tóth Péter táblai bíró, a szövetség elnöke, herceg Odescalchi Károly, gróf Husayni Ferenc, gróf Nádasdy Pál, gróf Zichy Aladár, Mr. Melville angol követ-ségi tanácsos és Mohor Dézso altábornagy.

A minisztertanács rendezett versenyen a rendező egyesület tagjai közül

Körpás és Mehlbeck.

a vendégboxolók közül pedig különösen Kubinyi (NSC) tűntek ki klasszikus munkájukkal.

Részletes eredmények:

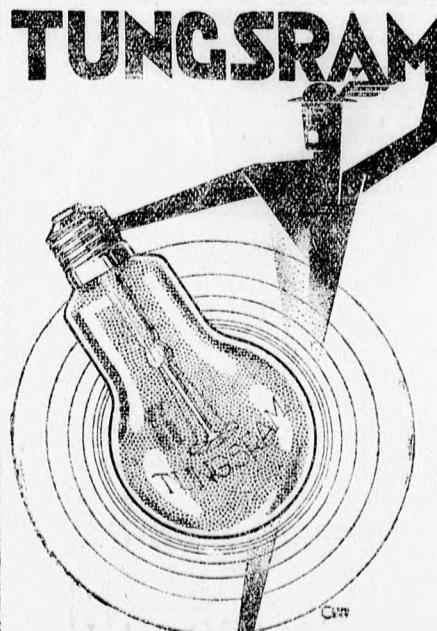
Szelepcsényi (FTC) győzött Lichtenstein (RTK) ellen, Bódy (FTC) győzött Mezős (RTK) ellen, Kubinyi (NSC) győzött Tóth (RTK) ellen, Friesenhahn (BTC) győzött Mühlbacher (MAV) ellen, Körpás (BTC) győzött Kohn (FTC) ellen, Mechlbeck (RTK) győzött Viesay (MAV) ellen, Kolesár (FTC) győzött Friedmann (NSC) ellen, Mieszkai (MTK) győzött Leandray (Sparta) ellen, Mieszkai (MTK) győzött Kálczy (MAV) ellen, Kelemen (MAV) győzött Meyer (NSC) ellen, aki nem jelent meg.

Kerékpáros világkongresszus Budapesten. Párisból jelentik: Az Union Cycliste Internationale kongresszusa elhatározta, hogy a hivatásos versenyzők részére országúti világbajnoki versenyt is rendez. A legközelebbi világkongresszust ez év augusztus 14-én Budapesten tartják. Az 1930. évi kerékpáros világbajnokság rendezésével Belgiumot bízta meg.

Franciá kerékpárosok sikere. Párisból táviratozik: A 20 kilométeres nemzetközi cross country kerékpárversenyen, amelyen főként Belgium, Franciaország, Svájc és Luxemburg kerékpárosai vettek részt, a franciák Foucaux győzött 35 perc 51 mp. alatt. A nemzetek közötti pontversenyben szintén Franciaország foglalta el az első helyet.

Feladás kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság” könyvnyomda Rt. Budapest, VIII, Conti-ú. 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.

PAPAGAJ Erzsébet-kürt 33

Igazgató: Otáh Gyárfás Mihály Minden este 10:15 órától 1-ig szórakozás

Attrakciók! Művészeti Vidámság!

sláger műsor

W. & R. Reinsch

Viola & Miller

Cleo és Laci Stretter

stb. stb. 22 remek szám

Különleges mintára berendezett

SAKORVOSI RENDELŐ

hír-, vér- és nemibetegségek részére. Erzsébet-kürt 1. sz. II. em. (Rákóczi-ut. sarok). — Rendelés egész nap. — Védőknek külön. — Speciális gyógymodok: RÖNTGEN, DIATHERMIA, QUARZ, INSULIN — EZÜST SALVARSAN és VILLANYKEZELÉSSEL

FISK CORD

PNEU. AUTOFELSZERELÉSEK CITROËN-ES FORD-ALKATRÉSZEK

TELEFON: T. 271-57, 295-63

NAGY JOZSEF VI. ANDRÁSSY-UT 34

KERÉKPÁROK!

STYRIA TURA és STERLING VERSENY

a világ legszebb és legjobb gyártmányai soha nem létezett ousó árban kaphatók

Schwarz Géz

kerékpárok, gumik és alkatrészek gyári lerakata

VIII, Német-utca 45 (József-utca sarok)

Eladás részletfizetésre is!